

ADRENALIN

Šolsko leto 2019/20

#ADRENALIN gre naprej

Šolsko glasilo
Prvostopenjske srednje šole
sv. Cirila in Metoda v Trstu

KAZALO

KORONSKI HUMOR	ST. 5
EKODELAVNICA	ST. 8
KDO STA BILA CIRIL IN METOD	ST. 12
INTERVJU Z MARKOM KRAVOSOM	ST. 14
100 IN VEČ ZAMISLI ZA NARODNI DOM	ST. 24
AKROSTIHI	ST. 30
KONSI	ST. 35
OUR SPECIAL GUEST FROM THE USA	ST. 36
V VOJNI VIHRI	ST. 39
RAZNE SLIKE	ST. 53
ŠPORTNA VZGOJA	ST. 54
GIOVANI AUTORI	ST. 58
PESMI IN DNEVNIKI	ST. 70
RAZNE SLIKE	ST. 76
RAZMIŠLJANJA O ŽIVLJENJU	ST. 78

KAZALO

PISMA IZ SLOVENJ GRADCA

ST. 80

LIKOVNI ATELJE

ST. 85

TEHNOLOGIJA

ST. 90

KORONSKI HUMOR

Dedki in babice

Če so naši dedki in babice zdržali 4 leta v gozdovih, se borili in spali na zemlji, bomo verjetno tudi mi nekako zmogli in preživeli nekaj tednov na kavču pred televizijo.

Hladilnik

Moj hladilnik je v 24 urah imel 250 ogledov!

Romeo & Juliet

Romeo, kdaj se vidiva? ... Julija!

Umivanje rok

Toliko si umivam roke, da sem prišla do plonk zapisov iz srednje šole.

Obvestilo

OBVESTILO POLICIJE: Beg pred policijo ni socialno distanciranje!

Uspeh

"Koronavirusu je uspelo, kar ni nobeni ženski. Prekinil je vse športe, zaprl bare in zadržal vse moške doma."

Problemi

"Vzel sem elastiko iz gat, da si do konca sešijem masko. Zdaj mi maska lepo stoji, samo gate mi pa dol padajo."

Virusi

Zjutraj na prazen želodec vzameš nekaj sladkega, da se virusi zberejo. Potem spiješ eno črno kavo, da se jim stemni pred očmi. Potem eno žganje, da jih ubiješ.

Monopoli

Me mlajša sestra vpraša, če se greva monopoli. Sem ji rekla ne, imamo prepoved gibanja izven občine.

Balkon

Sem šla na balkon, da zapojem eno ... Sosedji so me začeli obmetavati z jabolki, krompirjem, jajci ... Jutri bom spet pela, rabim še meso!

Restavracija

Kolegica drugi: «Toliko so nas ustrašili s tem virusom, da ko grem v restavracijo, v wc-ju vrata odpiram s komolcem, pokrov na skretu dvigujem z nogo, s kolenom potegnem vodo, vrata zapiram z ramo in se vračam k mizi čez celo restavracijo – ko tam opazim, da nisem gor potegnila gat ...

Sedem palčkov

Koronavirus je udaril tudi po pravljicnih bitjih. Kihavčka so zdravniki osamili, ostalih šest palčkov pa so oprostili dela v rudniku in so do nadaljnjega na čakanju.

Šepet

V času epidemije sedim na kavču in se kar raznežim, ko žena zraven mene zašepeta: "Najboljše pri vsem tem je, da več časa lahko preživim s tabo". Šele potem opazim, da govori najinemu psu.

Pasulj

Mama je skuhala pasulj za tri dni. Zgleda bomo maske nosili tudi doma.

Medved

Nikoli si nisem mislila, da bo prišel čas, ko me bo med sprehodom po gozdu bolj strah, da srečam človeka, kot pa medveda.

Leta 2020

Leta 1990 smo mislili, da bomo leta 2020 imeli leteče avte ... mi se pa učimo roke umivat ...

Banka

Stojimo v vrsti pred pultom v banki, pa uletita dva zamaskirana. Panika, ljudje v strahu kričijo, ženske jokajo. Pa zavpije en od maskiranih: "To je rop!" Vsi smo se olajšani oddahnili.

Morje

Čez celo leto šparaš denar za morje, na koncu pa ga porabiš za moko, kvas in WC papir.

KORONSKI HUMOR

Pozitiven

Celo življenje so mi govorili, naj bom pozitiven. Zdaj ko sem, se me pa vsi izogibajo.

Domača naloga

"Tako otroci, zajtrka je konec. Sedaj pa v šolo. Pa da mi ne pridete iz svoje sobe dokler ni narejena tudi domača naloga."

Ograja

Mama otroku, ki pleza na ograjo: "Takoj dol! Če padeš na drugo stran, te ne bomo mogli pobrat, ker smo v karanteni!"

Dedki in babice

Če so naši dedki in babice zdržali 4 leta v gozdovih, se borili in spali na zemlji, bomo verjetno tudi mi nekako zmogli in preživeli nekaj tednov na kavču pred televizijo.

Smeti

"22. dan samoizolacije: Skregal sem se s svojo, ker je odnesla smeti iz hiše ????. Jaz sem bil na vrsti."

Rešujem svet!

Mama mi je ves čas govorila, da ne bo nič iz mene, če bom cele dneve poležaval v postelji. A pogledajte me sedaj ... rešujem svet!

Koronske vice smo si izposodili do Slovenskega etnografskega muzeja, ki jih je zbral in objavil na svojih spletnih straneh.

MARTINA CAVOTTA

3. razred na Katinari
Izobraževalne dejavnosti družbe
AcegasApsAmga

Projekt Veliki stroj sveta – ekodelavnica o
energiji: **Energy is cool**

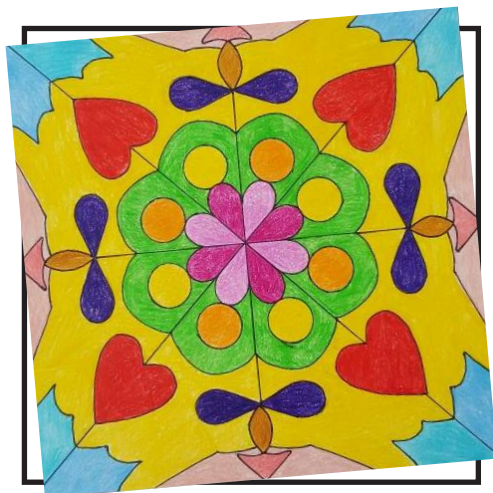
Ogledali smo si zanimivo ekodelavnico o energiji, vendar to ni bila navadna ekodelavnica ...

Že od konca februarja smo vsi zaprti doma in se šolamo le po spletu. Uporabljamo različne aplikacije in s profesorji ter sošolci imamo pouk preko spletnega orodja za videopovezave Zoom. Maja 2020 bi morali imeti ekodelavnico o energiji, ker se v tej situaciji nismo mogli srečati s predavateljem, g. Pierpaolom, ki je bil vodja naše ekodelavnice. Zato se je izvedenec povezal z nami za videouro iz naravoslovja in vodil ekodelavnico, ki bi jo drugače imeti v razredu. Še nikoli nismo imeli take ekodelavnice na daljavo, vsekakor smo z zanimanjem poslušali gospoda in se na koncu tudi zabavali z različnimi igrkami

Razložil nam je veliko o energiji, dobri in slabi, in kako je boljše imeti dobro energijo. Predavatelj nam je razložil, kako poskušajo zmanjšati uporabo slabe energije, da bi imeli čim več čiste energije. Na začetku nam je razložil, da je energija, z nami od začetka časov in da brez energije ni življenja. Z energijo se migamo, pišemo, hodimo, skačemo,

tečemo ... «energija ne nastane iz nič in je ne moremo je uničiti». Za vsako stvar, ki jo naredimo med dnevom, uporabljamo energijo. Torej za živeti potrebujemo energijo. Avto potrebuje gorivo, računalnik, preko katerega delamo videoure, potrebuje električno energijo. Človeštvo, je zato vedno poskušalo dobiti čim več energije, tudi če je to škodljivo za našo okolje.

Hiter razvoj industrije in nasploh človeštva zahteva vedno več energije. Za pridobivanje te uporabljamo premog, zemeljski plin, nafto, vodo. V razvitem svetu je pretirana poraba elektrike in predvsem vode, tudi preveč stvari in hrane zavržemo. Uporaba fosilnih goriv je škodljiva za naš planet, saj jih porabimo veliko več, kot nam jih lahko da Zemlja.

Jana Peric

EKODELAVNICA

Stranski produkti fosilnih goriv so izpušni plini, ki zelo onesnažujejo naše okolje in zrak, ki ga dihamo še posebej plin . Posebno v industrijskih mestih je ozračje polno prašnih delcev, ki zelo slabo vplivajo na naše zdravje. Fosilna goriva niso obnovljivi vir in bodo nekoč zmanjkala, zato je treba poiskati drugačne vire energije. Eden teh čistih inobnovljivih virov energije je sončna energija, ki jo že marsikje uporabljamo za gretje vode in prostorov. Za pridobivanje električne energije so ponekod začeli izkoriščati tudi veter; ta žene velike lopute, ki poganjajo električne generatorje. Da zmanjšamo porabo nafte, lahko kupimo električne avtomobile ali kolesa. Naš gost nam je tudi povedal, da se je vsa Evropa zavzela za zmanjšanje porabe energije. To je zelo važno, saj moramo paziti na porabo energije, ker poleg tega, da je nimamo na pretek, škodi naši Zemlji in moramo paziti na našo Zemljo, ker imamo samo eno. Predvavatelj je svoje predavanje zaključil z kvizom, s katerim smo razumeli, kateri so najbolj škodljivi viri, katere energijske vire so najprej spoznali, kateri so čisti in obnovljivi viri in še veliko drugega. Vsak od nas lahko pripomore k manjši porabi energijskih virov, tako bomo pripomogli k boljši prihodnosti.

Ekodelavnica je bila zelo lepa, saj smo se naučili veliko o energiji, kako z njo varčevati in kaj vse je energija. Bil je tudi zelo nenavadno, saj smo to poslušali

Silvia Fortuna

od svojega doma, in ni bilo tako kot bi potekalo v razredu. Vsekakor je bilo zelo zanimivo in smo se s kvizi tudi zabavali. Bila je nova izkušnja v vsakem smislu, spoznali smo veliko novega. Vseeno bi zelo rada videla, da bi naslednjo ekodelavnico doživela v šolski klopi.

Za vse nas, je bila to novost, zato se mi je zdelo zanimivo vedeti mnenja svojih sošolcev, kakšna se jim je zdela ekodelavnica in to, da je bilo predavanje na daljavo. Na našo skupinosošolcev whatsapp sem poslala SMS in jih prosila za njihova mnenja. Vsi so mi odgovorili, zato sem tukaj zbrala vsa mnenja tretješolcev s Katinare.

Mnenja učencev

Giulia Tedesco: "Bilo je zelo lepo in zanimivo. Bilo mi je všeč, da je gospod vodil delavnico kjub taki situaciji, in sicer na daljavo."

Martina Bartolich: "Bilo je zelo zanimivo in je z enostavnimi besedami razložil vse zelo nazorno in jasno."

Lisa Barrai: "Bila je zanimiva in nova izkušnja, gospod je bil zelo simpatičen in je vse lepo razložil. To, da je potekala po Zoomu je bilo čudno, a tudi lepo."

Eva Čuk: "Meni se je zdela zelo zanimiva, tudi predavatelj je bil prijazen. Predavanje ni bilo predolgo in je bilo zelo razumljivo."

Greta Bernardis: "Vse je bilo zelo zanimivo. Gospod nam je razložil na jasen in razumljiv način. Mi je bilo všeč in sem se naučila nekaj novega."

Romeo Perossa: "Lepo, zelo lepo in je bila res nenavadna lekcija in prav čudno je bilo slediti po spletu."

Simone Chicco: "Bilo je zelo zanimivo. Gospod je govoril jasno, žal pa ni bilo v slovenščini."

Giulia Calabrese: "Bilo je mi všeč, ker je bilo neka različnega. On je zelo dobro razlagal in je bilo zanimivo."

Aisha Calligaris: "Delavnica je bila zanimiva, tudi če je bilo nenavado preko Zooma. Gospod je razlagal jasno in sem razumela snov kljub slabi zoomovi povezavi."

Stella Pertot: "Bilo je zanimivo in gospod je razložil na jasen način brez uporabe zapletenih izrazov. Všeč mi je bilo doživeti nekaj drugačnega."

Giada Gregorić: "Bilo je nenavadno imeti delavnico preko videopovezave, vsekakor je bilo zelo zanimivo. Gospod je bil simpatičen in je razlagal zelo jasno. Zato sem brez problemov razumela vse."

Giulia Cosma: "Delavnica je bila zanimiva in sem se naučila veliko novih stvari. Gospod je bil simpatičen in je razlagal na jasen način. Vsaj enkrat nismo imeli navadne ure."

Luna Estella Stoli: "Učna ura je bila zelo zanimiva in predavatelj nam je razlagal na jasen način. Bil je zelo simpatičen. Lepo je bilo imeti nekaj novega."

Erik Piščanc: "Mislim, da je bilo zelo lepo in zanimivo imeti delavnico preko Zooma."

Sara Mosetti: "Delavnica mi je bila všeč in sem se naučila nekaj novega."

Meta Peric: "Predavanje je bilo zelo zanimivo. Čeprav je bilo po Zoomu, je bilo zelo jasno in smo se imeli lepo."

Nina Pecorari: "Srečanje z gospodom Pierpaolom je bilo zares zanimivo. Še nikoli se nisem udeležila predavanje v obliki videokonference. To je bilo zanimivo in zelo koristno, predvsem za nas, saj čez 50 let bomo še živeli na tej Zemlji."

Yara Manasreh: "Prav čudno je bilo slediti ekodelavnici, ker smo jo imeli preko video povezave, ampak je bila zelo zanimiva in naučila sem se nekaj novih stvari."

Samuele Caridi: "Bilo je zelo zanimivo in sem se naučil veliko stvari o energiji, ki jih nisem znal"

Veronika Bartoli: "Bilo je zelo lepo in mi je žal, da nismo imeli možnosti narediti druge take ekodelavnice."

Niko Battilana: "Zame je bilo zanimivo, ker sem izvedel novega o energiji. In tudi, če je bilo na daljavo, je bilo zanimivo."

Elisa Pozar: "Bilo je zelo zanimivo, ker je bil predavatelj zelo prijazen in je vse zelo dobro razložil."

Liam Fratò: "Je bilo zelo lepo, zanimivo in mi je veliko pomagalo pri sestavljanju referata."

Zarika Spetič: "Ekodelavnica se mi je zdela zelo zanimiva, ker poleg tega, da je bila o neki aktualni temi, se mi tudi zdi prav, da se učenci zavedajo o tej situaciji glede na to, da bo naloga naše generacije rešiti svet pred onesnaževanjem."

Emanuele Capellini

MARKO GIACOMINI, 3. razred na Katinari

Po njiju je poimenovana naša šola

KDO STA BILA CIRIL IN METOD

Slovanska apostola in sozavetnika Evrope

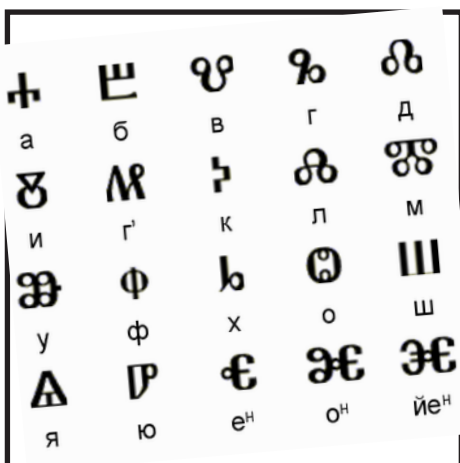
Ciril in Metod sta bila bizantinska misijonarja doma iz Soluna, danes Tesaloniki, v Srednji Makedoniji v Grčiji. Njuni originalni imeni sta: Mihael (starejši - Metod) in Kostantin (kasneje Ciril). Mihael je bil prvi, ki se je odločil za redovniško pot. Ko je stopil v samostan, je dobil ime Metod. Kostantin je bil knjižničar in je učil na carigrajski visoki šoli.

Leta 862 je kralj Ratislav, ki je vladal na Moravskem (današnja Češka), prosil Bizanc, naj mu pošlje duhovnike, ki bi širili krščanstvo v domačem jeziku. Zato so poslali misionarja Cirila in Metoda.

Dolgo sta se pripravljala in prav za to nalogo sta iz grških črk priredila prvo slovansko abecedo: glagolico (po stari slovanski besedi glagolati = govoriti). Z njo sta napisala prve slovanske knjige. S tem sta s staro-cerkveno slovanščino postavila temelj za razvoj slovanskih književnosti.

Prevedla sta Sveto pismo in druge cerkvene knjige. Jezik, ki sta ga uporabljala Ciril in Metod, so takrat imenovali preprosto slovanski jezik, danes pa ga imenujemo staro cerkvena slovanščina.

Na Moravsko sta prišla leta 863. Učila sta krščanski nauk v domačem jeziku in imela velik uspeh.

KDO STA BILA CIRIL IN METOD

Zato so jima frankovski škofje zavidali in so jih obtožili krive vere. Sčasoma sta si pridobila še kneza Koclja, ki je vladal v Panoniji, in se napotila v Rim. Papež jima je odobril njune knjige in jima dovolil slovansko bogoslužje. Istočasno sta bila posvečena v škofa. Tedaj je Kostantin zbolel, stopil je v samostan in si spremenil ime v Ciril. Umrl je leta 869. Pokopan je v Rimu v baziliki sv. Klementa.

Metod se je vrnil v Panonijo in na Moravsko ter nadaljeval nauk. S knezom Kocljem sta spoznala, da je nujno potrebno, da se Cerkev osamosvoji in otrese frankovskih škofov. Leta 870 je Metod odšel v Rim. Papež ga je imenoval za nadškofa Velehrada na Moravskem. Franki so odstranili Ratislava in Koclja ter postavili svoje vladarje. Metoda so nemški škofje zvalili v Nemčijo in ga zaprli. Na papežev poseg so ga po treh letih ječe izpustili.

Metod se je podal spet v Rim. Leta 879 mu je papež pismeno potrdil uporabo slovanškega bogoslužja. Metod je umrl v Velehradu na Velikomoravskem 14. februarja leta 885.

Slovenci god svetih bratov, ki sta tudi zavetnika ljubljanske nadškofije in slovenske metropolije, praznujejo 5. julija, vesoljna Cerkev pa 14. februarja.

Proti koncu prejšnjega stoletja, ko je bila zelo živa vseslovanska misel, se je cerkvenemu pridružilo tudi rodoljubno čaščenju in na večer pred njunim godom so po gričih zagoreli kresovi.

Poznamo več oblik imen, npr. Ciril, Cirila, Kiril, Kiro, v it. Ciro; Metod, Metodij, Metodija, Metoda.

Na Slovenskem je njima posvečenih šest župnijskih cerkva in štiri kapele, v Trstu pa dve, na Padričah in v Cerovljah.

Po Cirilu in Metodu so poimenovane nekatere ustanove:

Bratovščina sv. Cirila in Metoda

Družba svetega Cirila in Metoda

Ciril-Methodijsko društvo

Ciril-Methodova šola v Trstu

Prvostopenjska šola sv. Cirila in Metoda v Trstu

Potem ko smo med letom v šoli in na daljavo prebirali njegovo knjigo Trst v žepu, smo pisatelja, ki živi blizu matične šole, povabili preko spletne video povezave v razred, da bi ga spoznali in odkrili kaj zanimivega.

Na srečanju, 21. maja 2020, ki smo ga v celoti snemali, smo mu postavili nekaj vprašanj, na katera je pisatelj prav prijazno in izčrpno odgovarjal.

Matilde: Zakaj ste se odločili, da boste v svojih zgodbah uporabili "grde" in neprimerne besede?

Ker ni nespodobnih besed, vsaj med tistimi, ki hočejo odražati resničnost: ki je takšna in drugačna.

Zakaj so nekatere ilustracije črno-bele?

Črno-bele ilustracije so varčne z barvami, da pride do izraza tudi bralčeva fantazija, ki si podoba lahko pobarva po svoji izkušnji in po tem, kakor se tisti hip občuti.

Ilenia: Kako se počutite v tem obdobju koronavirusa?

Moram reči, da reagiram, tako kot je prav, da človek reagira. Da ga spravi iz ravnotežja, taka stvar, da je imobiliziran, po drugi stani pa sem si rekel: Zdaj imaš čas! Zdaj se loti! Veliko ur sem presedel pred računalnikom. Lotil sem se prevajanja pesniške zbirke Renata Quaglia, rezijanskega pesnika, ki bo prihodnje leto praznoval osemdeset let. Nikoli ni obiskoval slovenskih šol, je pa izobražen človek, izraža pa se v rezijanščini, ki je skoraj nerazumljiv jezik. Kar dolge dneve in noči sem njegove pesmi prevajal v knjižni jezik in skušal ohraniti tisto svežino govornega jezika v enem od slovenskih narečij. Rezijanščina ima svoje knjige, celo katekizem. Pred dvesto leti so hodili celo iz Rusije gledat to jezikovno čudo, ker je bilo to narečje zelo arhaično. Zdaj je še vedno zanimivo in užitek je imeti opravka z dobro poezijo, ki je nekaj posebnega na Slovenskem, zato jo je potrebno prevesti v slovenski jezik.

Da odgovorim na tvoje osnovno vprašanje. Vsaka stiska rodi tudi kakšno lepo stvar;

INTERVJU Z MARKOM KRAVOSOM

tako kot v biserni školjki, kadar pride kamenček in se okoli njega nabira biserna matrica in iz tega nastanejo biseri. Upam, da bodo tudi iz te stiske nastali taki biseri. Kot predsednik Društva bralna značka, v katero ste tudi vi vključeni, sem za vse mentorje in vse, ki so povezani preko spleta povezani z družbo, ki pospešuje branje, napisal 12 poslanic in prav danes sem se dogovoril, da bi teh 12 sporočil javnosti zbrali v zveščkih. Poslanica v dvanajstih zlogih, ker so zložene stavi, malo so pesmice, pravljice ... kako si lahko pomagamo s knjigo, ko imamo nagobčnik, tako da se predstavljamo v devete dežele.

Zakaj ste napisali to knjigo in zakaj ste jo naslovili prav Trst v žepu?

Naslov je knjiga dobila po zgodbici v njej, pa tudi po izkušnji vsakega otroka, ki si tlači v žep vse mogoče. Jaz si v otroški zbirateljski strasti tlačim v žep kar celo mesto, z muhami in ljudmi, s hišami in igrarijami med njimi: takrat, v prvih letih po drugi svetovni vojni. - Tega je že davno, vsaj 65 let: kot v pravljicah!

Zakaj ste izbrali slikarja Klavdija Palčiča?

Klavdij Palčič je živel v otroštvu v moji sosesčini in je tudi zdaj med mojimi najbližjimi likovnimi ustvarjalci.

Radi pišete knjige?

Pišem zgodbe. Ko pa pišem pesem, tudi čustvo izrisuje neko zgodbo in mojo vlogo pri njej.

Katera je vaša najljubša domača žival?

Morda katera od ptičic na vrtu, morda pa kuščarica = martinček iz tedanjih časov.

Katera je bila vaša najljubša barva v otroštvu?

Rad sem imel, in še danes je tako, sinjo barvo. Ko smo hodili v vrtec, smo dečki nosili predpasničke te barve, deklice pa z roza kvadratki.

Sebastiano: Katera je vaša najljubša knjiga med vsemi, ki ste jih napisali?

Ja, s temi Kratkimi časi oziroma Trstom v žepu imam gotovo veliko zadoščenja in kot rečeno, bi še rad dopisal nekaj zgodbic. Po drugi strani pa imam v poeziji tudi eno

tako epsko pesnitev, to je Jazonova sled. Recimo, da ostanem pri teh dveh (najljubši pesmi in knjigi).

Jazonova sled je pripoved o Argonavtih, ko so baje pripluli v Kolhido, potem pa bežali preko celine nekaj časa celo s svojo ladjo na ramenih, da so prišli po Krasu do našega Tržaškega zaliva in bežali z zlatim runom. No, tudi ta pesnitev je bila že nekajkrat objavljena v več prevodih v raznih jeziki, tako da mi je tudi to veliko veselje.

Pamela: Ali ste v tem času, ko moramo biti doma, napisali kakšno knjigo?

Lepo vprašanje. Večinoma pišem črtice iz spominov otroštva pa tudi poezijo. V tem času dokončujem knjigo poezij, to je moja osnovna kvalifikacija. Jaz pa najrajši pišem za otroško literaturo, za prvošolčke. Pravljič imam kakih 15. Knjigo s tremi pravljicami, ki sem jo nekdaj napisal, je ilustrirala tržaška ilustratorka Erika Cunja, ki živi v Bresci, a tiskane knjige nisem še videl. To je velika slikanica, ki bo izšla v dveh knjigah, v italijanščini in slovenščini. Knjiga je tik pred izidom. Pred koncem leta bo izšla tudi moja pesniška zbirka.

Ali pogrešate stari Trst in nekdanji Sveti Ivan?

Pravzaprav živim svoje otroštvo naprej. Tudi v današnjih dneh je Sv. Ivan v mojem življenjskem vrtu še prostor za igro, za spoznavanje novih stvari in ljudi. Ves svet je kot potok, ki teče: in vse kaplje/dnevi v njej so drugačni in vendar z istim imenom Sv. Ivan in/ali Marko Kr.

V vaši knjigi Trst v žepu smo veliko prebirali o poklicih. Kaj ste želeli postati v svoji mladosti?

brivec; potem urar; na koncu pastir, ki živi v stiku s krotko naravo. Kot pisatelj potrebujem prav vse tri poklice. S prvim se kdaj norca brijem iz sveta in samega sebe, kot urar skušam čimbolj natančno naviti besede, da bi kazale res pravi čas in moje občutke ljudem. Stik z naravo pa nam je vse bolj potreben, da bomo sploh še živeli in dihali iz polnih pljuč.

Petra M. : Ali bi napisali še kakšno knjigo kot Trst v žepu?

Rad bi sedanjo knjigo Kratki časi, s preko 50 zgodbicami še dopolnil. In morda napišem še kdaj zgodbe iz poznejšega časa: predvsem o ljudeh, s katerimi sem se družil, jih poznal.

INTERVJU Z MARKOM KRAVOSOM

Katero poglavje vam je najbolj všeč?

Prav sprašuješ in imenuješ poglavja, kar zvečine ljudi opredelijo, da so črtice, zgod-bice. Pravzaprav je knjiga roman o otroškem času Trsta in dečka Marka v njem. Kako rase in se oblikuje človek in kako ga oblikujejo vrstniki in sodobniki. Tudi igranje ima pri tem veliko vlogo. Osvobaja.

Marko: Gospod Kravos, iz vaše pripovedi Pohujšanje je razvidno, da je bil Vaš oče odprte miselnosti. Ste se doma kot otrok lahko z njim svobodno pogovarjali o vsem ali ne? Kakšen odnos ste imeli z očetom?

Res, imel sem srečo. Moj oče je rad bil z vsemi ljudmi v dobrem: tudi v zboru je pel, da bi bil v družbi. In to mu je pomagalo, da je preživel hude čase pred vojno, med njo in po njej. Nekaj tega je prenesel tudi name, med drugim smisel za humor, da v šalo obrneš vse nestrpnost, agresivno v sebi in pri svojem sogovorniku.

Kot pisatelj – realist, kaj najbolj pogrešate v današnji družbi, predvsem pri učencih naše starosti, dijakih in študentih?

Nimam se za realista, ko in kar pišem. Realist reže v živo telo, sam bi se bal, da mi izkrvavi pod rokami. Življenje v umetnini sestavljajo čutne in čustvene zaznave: diši, je trdo ali mehko, je okusno ali zoprno, je navidez lepo, a v resnici nesrečno, je bučno in zaradi tega presliši nesrečnika v svoji bližini. To je treba spraviti na papir, da bi se imeli ljudje lepše med seboj in pri sebi samem. Mladi vaše starosti in starejši mojih let pa imajo vse premalo smisla, časa, razpoloženja za ljubezen: ki je ne samo sol v vsakdanji hrani, je kot kisik v zraku.

Gospod Kravos, kaj je po Vašem mnenju potrebno storiti, da bi postal Narodni dom v Trstu pravi večkulturni center?

Zelo inteligentno in zelo aktualno vprašanje.

Mislím, da bi morali najprej mi, Slovenci, ki ga bomo prevzemali, stopiti malo iz teh ozkih čevljev in domačih copat. Morali bi se razgledati in izbrati nekaj takih ljudi, ki znajo sestavljati tak mednarodni center, kot je morda v Ljubljani, morda v Istri, na Reki, morda tudi v Celovcu; torej potegniti ljudi in dejavnosti, da bi ustvarili neko območje, ki deluje zato, da smo in se počutimo gospode v italijanskem prostoru. Italijanski ustvarjalci radi vidijo, ko prevajam ali jim govorim iz svoje kulture, se radi srečujejo. Če bi bil Narodni dom povezan in vpet v to, bi gotovo dobili tudi evropska

sredstva.

Moramo imeti ljudi, take, ki znajo ustvarjati ta kulturniški "management". Na primer kot v Ljubljani, kjer imamo Cankarjev dom in še kakšne druge pobude, tudi v Šiški (op. ur. Center urbane kulture) ali kakorkoli, poletne festivale in tako bi lahko tudi v Narodnem domu zaživela neka taka stvar. Prepoznavna bi bila tudi v evropskem smislu, zaradi katere bi se spet počutili v centru mesta doma, mi, Slovenci, in tudi tako pomembni. To pa je, seveda, vprašanje, če si, malo upajo tudi naši politiki, tako zastaviti stvari, da ne bomo samo s temi svojimi majhnimi energijami začeli tisto veliko stavbo upravljati in osmišljati.

Vprašanje me je res zadelo in prizadelo, ker se bojim, če bomo res temu dorasli.

Camilla: Imate kak spomin, ki ga še niste zapisali v knjigo?

Seveda, prihajajo mi vedno novi. Včasih je dovolj en vonj, ena besedica. In potem se spomnim in potem razmišljam, pa še to je bilo v tem času, v drugem kraju, spet se navežem ... seveda je polno iskric, ki me pikajo, dražijo, in bi jih rad popisal, po drugi strani je to precej zahtevno.

Rad bi napravil novo izdajo te knjige in seveda še deset takih zgodbic vtaknil noter, morda bom ... dober namen imam, v računalniku je tam na prvem mestu ta moja naloga, tudi založba me že tri leta nagovarja, naj izročim ta rokopis, seveda je potrebno tudi potem, ko se lotiš tega pisanja, poezijo ali za otroke ... vsak način pripovedi ali pa tega izražanja preko pisave, potrebuje svoj jezik, jaz bi se moral spet vrniti v jezik svojega otroštva, tako da bila tista pripoved resnična, verodostojna, tako da tisti, ki bere, ima okus jezika, o tistem obdobju tudi bralec, kako otrok drugače jemlje posamezne besede, jemlje preveč zares ali pa ga ne briga, zato ko se lotim pisanja, moram tudi imeti pravi jezikovni pristop, to potrebuje človek, da pride v svoje okolje, jezikovno. Moral bi imeti manj preganjavic, vsakodnevnih. Tega nisem naredi ... Tudi pesnik mora imeti občutek, da se mu nikamor ne mudi. Ker tisto, kar napiše, mora veljati za daljši čas, ni samo za trenutno uporabo. Književnost vedno želi biti nekaj več kot neko reklamno geslo.

Marco: Zakaj ste se odločili za to, da delite z drugimi svoje otroške dogodivščine?

Ker mislim, da je bil takrat Sv. Ivan, recimo konkretno, še poln Slovencev, je bilo polno nekega živalskega sveta, bil je poln otroških ringaraja. Pomislite, da v mojem prvem razredu osnovne šole je bilo 28 učencev in je bilo, mislim, 7 prvih razredov.

INTERVJU Z MARKOM KRAVOSOM

Je mrgolelo učencev, da si ne morete misliti, koliko je bilo tega. Ta svet se mi zdi tako sanjski, tako pravljičen in zato sem mislil ...zato sem pisal, da bi ljudje spet verjeli, da v preteklosti ni bilo vse samo slabo, ampak da so bile tudi tako neverjetne zgodbe.

Na katere anekdote v knjigi Trst v žepu ste najbolj navezani?

Zgodbe / anekdote so kot poteze na obrazu, ti tudi ločiš na svojem, kaj ti je ljubše? Tudi če je na njem, na obrazu kaj manj lepo, celo grdo, je del tebe, tvoje prepoznavnosti na življenjski poti.

Se še kdaj srečujete s kakim prijateljem iz otroštva?

Včasih, in takrat smo samo še odrasli - in se sprašujemo o zdravju, o družini, o poklicnih uspehih. Nič o tem, kaj se bomo še igrali. Včasih, da preženemo nostalgijo, spijemo kozarec vina.

Matija: Se še srečujete z vašimi bivšimi sošolci?

Nekaterih niti ni več, z nekaterimi se nisem niti po osnovni šoli več srečal, posebno dekleta imam še vedno na očeh, še vedno sem nabrit, tudi nekateri sošolci, kot je Marino Kokorovec, on je eden od mojih ožjih prijateljev, vse imam bolj v spominih in ko jih srečam, mi zaigra v srcu.

Je v vaših poglavjih v knjigi Trst v žepu kaj, kar je izmišljeno?

Tako je v književnosti: vse je res in vse je samo moje doživetje tega. Tako bi si želel, da bi v mojih zgodbah bralci, torej vi, odkrivali svoje kreganje in svoje radostne zgodbe, svojo željo po hoji z lastnimi nogami po svetu.

Je bil Trst v 50. letih čistejši od današnjih dni?

Ni bil čistejši, a mi smo bili navajeni na vso umazanijo in bili smo odporni nanjo. Skoraj skoraj da nam je ta umazanija dišala!

Ko ste bili majhni, ste imeli kakšno domačo žival?

Oče je nekoč prinesel k hiši čička, ki je po treh dneh sfrlel iz kletke (morda ga je sam oče izpustil, ker ni trpel, da živalce trpijo zaradi človeške objestnosti). Drugič je ujel miško in mi jo je zavezal na nitko, da bi jo jaz sprehajal in vzgajal. Miška pa se ne zna udomačiti: saj ni muca ali pes! In je nesrečno končala.

Thomas: Ko ste bili majhni vam je že bilo všeč pisati ali ste imeli kakšen drugi hobi?

Vse me je veselilo, predvsem kemija. Rad sem nekaj sestavljal in žgal. Pretapljal in hotel sem odkriti, kako se iz svinca dela zlato, ampak včasih sem iz zlata hotel delati svinec in to je bilo narobe. Pisanje se me je prijelo tako, da sem enkrat pisal en prosti spis, ki ga je moja učiteljica Amalija Čok naročila kot domačo nalogo. Ker je mama imela »prste vmes« in je bilo tako lepo napisano, me je učiteljica seveda nagovarjala, da še to in drugo in naj pišem in popišem. Hotela je pač vzgojiti novega Ivana Cankarja. Meni tisti brki Ivana Cankarja niso bili tako všeč. Ampak sem se zaradi tega, da ne bom sramotil svoje mame, malo bolj potrudil pri pisanju. Na vsak način je vsak začetek vsakega veselja do pisanja začne pri veselju do branja. Veliko, veliko sem bral. Včasih me je mama odganjala od knjige ali kakšne »giornaline« smo tudi brali že in rekla: "Pejdi se igrat, pejdi k svojim prijateljem". Jaz sem hotel vzeti vse tiste zgodbe in vse tisto znanje, ki je bilo ponujeno na straneh knjige. Tisto me je pač pritegnilo in seveda tisti žar, ki je noter bil vložen od pisateljev pred mano, je tudi verjetno mene okužil. Ko sem videl tudi kakšno stvar pri svojih sošolcih slabo napisano, sem si rekel, to je grdo ravnanje z jezikom, je kradenje časa tistemu, ki to posluša ali bere. In potem sem se nalašč jaz trudil, da bi pokazal, da se da z jezikom, z zgodbami tudi v verzih. Recimo v vaših letih se je pisalo. Vsi smo bili po malem včasih zaljubljeni, predvsem dekleta so tudi že pisala in seveda je to zgledalo kot sračje perje. In tudi sem rekel, to se da drugače napisati, to me je izzvalo, če je kaj slabega, češ da jaz znam boljše. Na vsak način se, recimo, spominjam, da sem pri dvanajstih, trinajstih letih tako sestavljal te stvari. Ampak moja tista prva zgodba, ki sem jo omenil, ki jo je bolj ali manj napisala moja mama in jo je podtaknila, da sem se potem moral hvaliti pred učiteljico, tista pa je nastala šele na osnovni šoli, v petem razredu.

Zakaj ste včasih pisali v svetoivanskem narečju?

Narečje je prvi in pravi materni jezik. Zakaj se ne bi, vsaj ko pišem o svojem otroškem svetu, izrazil v njem?! Seveda pa je dialekt razumljiv manj ljudem na Slovenskem. Zato založbe in profesorji raje vidijo književnost v knjižnem jeziku.

Kaj vas navdihuje za pisanje?

Ko vidim v svetu literature, da je kaj grdo napisano, predvsem pa da manjka še kaka zgodba ... ki bi jo bilo treba ohraniti: kot črepinjo iz antične vaze, ki veliko pove o ljudeh, ki so iz nje jedli vsakdanjo juho.

INTERVJU Z MARKOM KRAVOSOM

Em: Ko ste doživeli dogodivščine, ki ste jih opisali v knjigi, ste si mislili, da bodo v prihodnosti objavljene?

Najprej sem razmišljal, če bi jih sploh pisal, komu nameniti to pisanje. Vedno mora imeti človek pravzaprav v mislih ne samega sebe, ampak komu je potrebna taka zgodba, bolj ali manj resnična, ne? Mi pišemo samo en del resnice, ki jo doživljamo; včasih pa tudi preskočimo iz tistega, kar se je dejansko zgodilo v svetu domišljije in tudi v teh zgodbicah je marsikdaj nekaj izmišljenega. No, seveda, ko sem se lotil pisanja, ko sem recimo bil okrog petdesetega leta, sem se videl, da se je življenje pri Sv. Ivanu spremenilo, jaz sem se spremenil, pa se mi je zdelo, da je vendarle bil dragocen tisti čas otroštva, tistega neposrednega doživljanja vsega, ne vem, zgodovinskega, bolj odraslega sveta na poseben način, in se mi je zdelo, da to manjka ljudem, da so vedno zatopljeni v to svoje hitenje po službah in potem seveda sem iz tega začel sestavljati svoje spominske črtice, zgodbe, ki sem jih potem sestavljal deloma z malo domišljije, seveda z nekim upanjem, da bodo nekje, ne vem, lahko v Ljubljani, ali pa kje drugje, recimo v Italiji, izvedeli, kako smo živeli mi pri Sv. Ivanu v prvem povojnem obdobju. Takrat je bil Trst svobodno tržaško ozemlje, vendarle tudi ne samo svobodno, tudi precej neka čudna napol vas, primestje, kjer seje seveda poznalo, da je bil prvi povojni čas, ko so ljudje prihajali iz takih hudih izkušenj vojne. In to se mi je zdelo pomembno, da bi pač šlo med ljudi, tudi kot spomin, kot podobe iz otroštva, ko je človek še neponarejen, je neka nedolžnost v njem. Po drugi strani pa tudi, da so spomini vendarle neka solidna tla, na kateri gradimo naš vsakdanjik in tudi našo prihodnost.

Ko ste doživljali dogodke, ki so napisani v knjigi, ste pomislili, da bodo v prihodnosti objavljene?

Ko pisanje jemlješ za svoj življenjski poklic, vedno "veš", da mora biti tvoje delo objavljeno, ker sicer bi bilo, kot da ga nisi napisal. Res pa je, da kdaj pesnik - pisatelj ne najde pravega založnika. Včasih pa tudi nastane delo, ki ni doraslo, ki ne prinaša nič novega in je bolje, da ostane neobjavljeno.

Zakaj ste objavili dogodke iz svojega otroštva?

Ker verjamem v dobro v človeku. Pri malem človeku ga najdem v najčistejši obliki.

Kateri je vaš najljubši slovenski pisatelj?

Ciril Kosmač, med pesniki Srečko Kosovel.

Jakob: Kaj bi spremenili v današnjem svetu?

Ne vem, če bi spreminjal zase ... raje bi videl, da puščam prostor, da ustvarjam en habitat, se reče zdaj učeno, da ustvarjam neko okolje, v katerem bodo živeli moji zanamci. Jaz imam tudi vnuka, Simona in Blanko, da bi imeli veselje do življenja, do svojih stikov ... Vi sedaj pogrešate osebne stike, druženje; mi smo čepeli na zidkih, smo se zbirali pred cerkvijo ali v kakšnem gozdiču, gor nad Novo cesto, zelo rad bi videl, da bi svet zaživel iz neke svoje naravne danosti, z nekim svoji zelenjem. Sveti Ivan je bogat s potoki, ponekod v Podlonjerju in Lonjerju je še kaj takega. Včasih so bile te vode, takrat se je še videlo celo, kje so prale perice, ampak tega ne bo več. Rad bi, da bi se svet obrnil v to svoje zelenilo in skrbel za to, in če bi mogel kaj spremeniti, bi spremenil navade ljudi, da bi spoštovali to naše okolje in mu pomagali živeti. To bi bilo verjetno dobro tudi za naše zdravje, tudi ob pojavu takih kužnih epidemičnih stvari, kot se nam tudi zdaj dogaja. Gotovo dober zrak, stik z okoljem, gibanje in tudi seveda dobro razpoloženje med ljudmi ustvarja kulise za ta oder življenja, če je še zdravje, smo tudi mi v njem veseli, zdravi, z odprto glavo z neko zaupljivostjo, z neko radoživostjo.

Kateri je vaš najlepši spomin iz otroštva?

Ko sem kuril svoj ogenj. Ogenj je nekaj tako lepega, kot neukročena in vendar zvesta žival.

Kaj bi spremenili v današnjem svetu in na področju šolstva?

Pouk izven sivih zidov, profesorice brez urnikov in šolske snovi, ki jo je treba obdelati, dijaki brez elektronskih naprav - odnosi z zvočnim in slušnim sporočanjem, z obrazom in očmi, z otipom in še s čim.

Petra Š.: Kdaj radi pišete knjige, bolj zgodaj zjutraj ali proti večeru?

Ob vsaki uri dneva in noči, če mi kaj leži na srcu.

Vam je bolj všeč pisati knjige za otroke ali za odrasle?

Ne ločim med enim svetom in drugim. Za oboje je treba opisati tako, da bo ustvarjeno od znotraj krvavo in kruto - navzven pa koža, ki diha in vabi bralca na prijeten "dotik".

Teodora: Kdaj ste se odločili, da boste pisatelj? Je kakšna anekdota vezana na to?

V knjigi je zgodba o moji učiteljici Amaliji Čok. V tisti zgodbi je dogodek o rdeči rački, ki opisuje, zakaj sem moral postati nekak književnik. Opisani so moji koraki, pa tudi zakaj je privabilo človeka, da piše. Recimo je to bil tisti občutek krivde, da sem nekaj narobe naredil, ko sem mami pobral en denarček in si potem kupil igračko. Mama mi je verjetno mislila kupiti tisto igračko za rojstni dan ali za Svetega Miklavža. Ampak jaz sem bil neučakan in sem si jo hotel prej privoščiti, seveda kasneje se nisem mogel igrati, ker sem jo kupil z ukradenim denarjem.

Ni dano človeku, da bi odločil, da je ustvarjalec. Kar "rata", če jemlješ svoje početje zares: a to se zgodi šele, ko bralci ugledajo v tvojem delu nekaj, kar bogati naš prostor in čas. Takrat lahko o sebi rečeš s ponosom: sem pesnik, sem pisatelj, sem znanstvenik, sem glasbenik, sem prevajalec. In se odtlej tudi trudiš, da bi bil pri tem kar se da dober.

Katera je vaša najljubša knjiga?

Če bi še kdaj bil vaših let, bi bila to nedvomno pravljica zgodba Cirila Kosmača Kamen in njiva.

Ali raje pišete knjige na računalnik ali na „stari način“ na list s peresom?

Rad imam pred sabo papir, svinčnik in - radirko. A vse pogosteje mi je orodje za pisanje računalnik, ker je čas vse bolj ozkosrčen do mene.

100 IN VEČ ZAMISLI ZA NARODNI DOM

Ob stoti obletnici požiga Narodnega doma in njegove vrnitve slovenski skupnosti smo se katarski učenci januarja letos porazdelili v manjše skupine in predlagali nekaj idej, zato da bi Narodni dom oživel in privabljal tudi najstnike. Nastal je spodnji seznam 107-ih predlogov.

PRVI RAZRED

1. skupina

1. bonbončarija
2. kinodvorana
3. gledališče
4. trgovina s spominki (značilni, ljudska obrt, ročni izdelki)
5. vinoteka (značilna primorska vina)
6. razstava naše kulturne dediščine
7. hotel
8. kavarna
9. knjižnica
10. muzej Slovencev v Italiji (noše, obrt, fotografije)
11. manjši bazen ali fontana z vodo, ki žubori
12. teleskop na terasi
13. trafika s časopisi in čitalnico

2. skupina

1. zastava – simbol Slovencev v Italiji, 13 rumenih zvezdic v krogu, na belo-rdeči-modri podlagi

100 IN VEČ ZAMISLI ZA NARODNI DOM

2. balkanska restavracija
3. plesišče in plesni tečaji

3. skupina

1. masažni salon
2. telovadnica za fitnes, center da dobro počutje za živali
3. otroški park
4. ekološke delavnice
5. likovne delavnice
6. delavnice za pripravo sladic, delavnice za pripravo palačink
7. tečaji za slovenščino
8. knjižnica
9. interaktivna soba
10. muzej o zgodovini Narodnega doma
11. kinodvorana ali gledališče
12. restavracija
13. akvarij
14. trafika
15. kavarna in bar
16. drsališče, drsalna proga

4. skupina

1. kino – filmski krožek
2. trgovina oblek (majice z logotipi)
3. kavarna
4. družabne igre
5. spominki
6. restavracija
7. videoigralnica – virtualna dvorana
8. igralnica (kolo sreče)
9. glasba (prostor za vaje glasbenih skupin, bendov)
10. trgovina z ličili
11. trgovina z ogrlicami z delavnico

12. trgovina s sladkarijami
13. trgovina za šolo in s šolskimi potrebščinami

DRUGI IN TRETJI RAZRED

1. skupina

Prvo nadstropje

1. knjižnica s knjigami za vse starosti
2. gledališče in kinodvorana
3. kavarna za starejše

Drugo nadstropje

1. telovadnica s trenerji
2. wellness, prostor za dobro počutje
3. trgovina s parfumi in kozmetiko
4. čajnica (tudi z zeliščnimi in zdravilnimi čaji)

Tretje nadstropje

1. restavracija
2. disco - bar za mlade in casino'

Četrto nadstropje

1. sobe za goste (hotel/ tudi za šolske skupine)
2. na terasi vrt z bazenom, ležalniki in koktajl bar

2. skupina

1. večja knjižnica
2. telovadnica
3. gledališče in kinodvorana
4. hotel
5. prostor za rojstnodnevna praznovanja za najstnike
6. pristajalna ploščad za helikopterje

3. skupina

1. razsvetljena fontana v predverju
2. bar s sladoledarno
3. grafiti s pravljicami in smešnicami
4. picerija s prostodostopnimi knjigami in knjižnimi policami v nenavadnih oblikah
5. cona za sprostitev in fitness
6. plesno središče s tečaji aerobike, zumba, modernih plesov in telovadbe.

4. skupina

1. gledališka skupina
2. otroške jasli in vrtec
3. tečaj joge
4. slaščičarna
5. zabavišni klub za mlade

5. skupina

1. mladinski klub za mlajše in najstnike
2. manjšna knjižnica in igralna soba z video igrami, namiznim nogometom ali biljardom
3. igralnica z namiznimi igrami, kot so npr: Monopoli, Cluedo, Risiko, itd., seveda z animatorji
4. knjižnica z dodatno sobo, dobro opremljeno z mizami in internetno povezavo
5. restavracija ali samopostrežna menza za uradnike, delavce in študente
6. okrepčevalnica s prigrizki
7. dvorana za razstave slikarjev ali drugih umetnin in ročnih del
8. kavarna Dom

9. slovenska šola snemanja filmov
10. obujanje starih obrti: razstavljeni vsi predmeti in opis starih obrti, prikazovanje in delavnice za izdelovanje obrtniških izdelkov in ročnih del

6. skupina

Prvo nadstropje

1. knjigarna
2. fitnes
3. restavracija z akvarijem
4. kavarna Cankar
5. prostor za sprostitev, umirjanje
6. soba za pisanje ali študijska soba (kot v Šiški, na Vodnikovi domačiji)

Drugo nadstropje

1. banka in trgovine

Tretje nadstropje

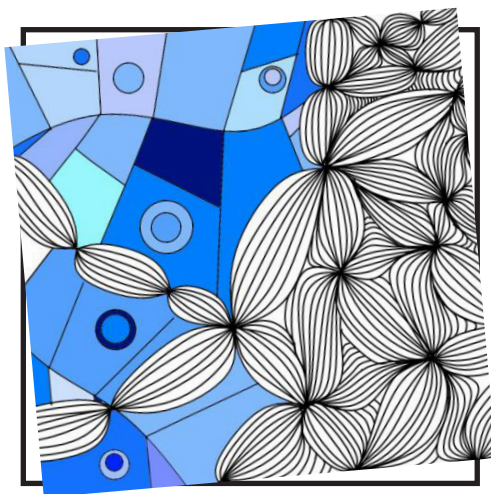
1. fitnes, disko, prostor za praznovanja

Četrto nadstropje

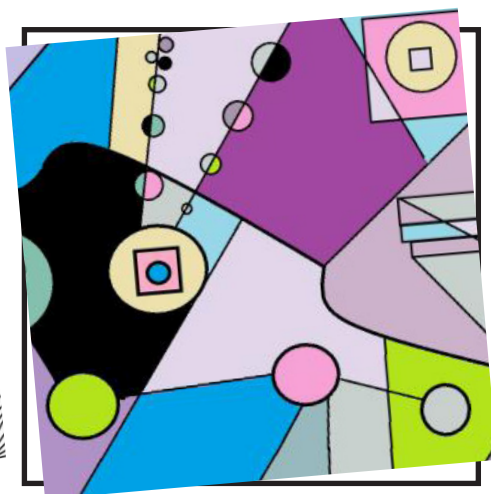
1. knjižnica za odrasle in otroke ter čitalnica
2. galerija slik, razstavni prostor (tudi za šole)
3. risalnica
4. kino za gluhoneme
5. laboratorij za fiziko in kemijo
6. trgovina z učili za šolo (okostnjak, zemljevidi, ravnila ...)
7. računalniška učilnica
8. hotel
9. glasbena dvorana za koncerte

5. skupina

1. mini jumping park (s koši za košarko)
2. mini bar (bonboni, topli napitki, milkshake, smuti, rogljički, sladoled, ledeni čaj)
3. muzej iluzij ali eksperimentov
4. igralnica: šah, dama, biljard, namizni tenis, mini košarka in mini nogomet, namizni hokej, namizni nogomet, pungiball s točkovnikom, videoigre z zaščitnimi očali, tarča

Melanie Imperia

Magdala Svetina

1. razred na Katinari

Emmanuel Moufato Tobou

Aljaž, spoznal sem te v prvem osnovne,
lomila sva skupaj trpljenje učiteljice.
Jaz te imam rad zelo,
a nikoli se ne bom skregal s teboj,
žal mi je, da se ne moreva videti.

Aljaž Ivanič

Je on tisti, ki v nogometu zmaguje,
onemogoči vratarju, da žogo obrani.
V višje lige ne bo morda šel.
Ampak
nogomet bo vedno igral.

Lorenzo Zorzeron

Avto hitro zbeži.
Lorenzo v njem sedi.
Erik pa v hiši ga čaka.
Xsilofon v žepu ima.
Aleksander ljubi ga.
Nobeden ga ne pozna.
Da bi bil vesel.
Evropa ga rada ima.
Rad ima pivo.

AKROSTIHI

Veronika Tavčar

Ena pridna
Lepa prijateljica
In
Super simpatična si ti.
Ali prav zato te vsi imajo radi?
Betta draga,
Ena mojih najljubših prijateljic si
Ti. Zelo te imam rada.
Tako, včasih, skragamo se mi.
A vedno si odpustimo in vedno bomo prijateljice.

Cecilia Novel

SE POZNAVA OD SAMEGA ROJSTVA
O, SOFIA TI MOJA SI NAJBOLJŠA PRIJATELJICA .
FANTA ŠE NIMAŠ, A VIDELA BOŠ, DA BO PRIŠEL.
IMAVA LEPO PRIJATELJSTVO IN GA NOČEM IZGUBITI.
AMPAK, ČE TE BO NEKDO HOTEL VZETI, PRIŠLA BOM S TEBOJ.

Conny Abrami

SAMA BREZ TEBE NE BI MOGLA ZDRŽAT.
OSTALA SAMA SEM ŽE ENKRAT.
FRIENDS, POMENI V ANGLEŠČINI PRIJATELJSTVO
IN TO JE KAR SVA SI MEDVE,
A RADA IMAM TE.

Alexander Clemente

LEPO SE IMA.
OKROG POHAJA.
RAD KLEPETA.
E-SPOROČILA BERE.
NAVIHANO SE SMEJE.
ZMERAJ NA SPREHODE GRE.
ON MOJ PRIJATELJ JE.

Silvia Fortuna

ARHITEKT BI LAHKO POSTALA,
RITMIČARKA RAJE BI OSTALA.
IMELA BI LAHKO TUDI RAZSTAVO RISB
NA STENAH VELIKE GALERIJE,
A ZDAJ GREVA SKUPAJ DO NAJBLIŽJE PICERIJE.

Emanuele Cappellini

JOVAN IN JAZ SVA ZELO DOBRA PRIJATELJA.
ON IN JAZ SKUPAJ SE ZABAVAVA.
VEM, DA NIMAVA ISTEGA POGLEDA NA NOGOMETNE EKIPE.
AMPAK ZAME JE BOLJŠE IMETI DOBREGA PRIJATELJA,
NE PA SKUPNE NOGOMETNE EKIPE.

AKROSTIHI

Sara Čok

MOGOČE KOT OSEBA NI BREZ GREHA,
AMPAK Z NJO JE VEDNO POLNO SMEHA,
RADA DRUGIM POMAGA
IN Z VSEMI SE RADA ZABAVA!
AH, VESELA SEM, DA SEM JO SPOZNALA.

Elisabetta Lovero

VEDNO MOJA PRIJATELJICA BOŠ,
ENAKO, ČE HUDA NAME BOŠ.
ROZA BARVA NAJLJUBŠA TVOJA JE,
ODLIČNA SI TUDI V NAPAKAH ČEDALJE.
NASMEH TVOJ JE VESEL IN IGRIV
IN KODRASTI LASJE TVOJI SO RES LEP IZZIV.
KAKŠNA SREČA, DA SPOZNALA SEM TE,
A RES RADA IMAM TE!

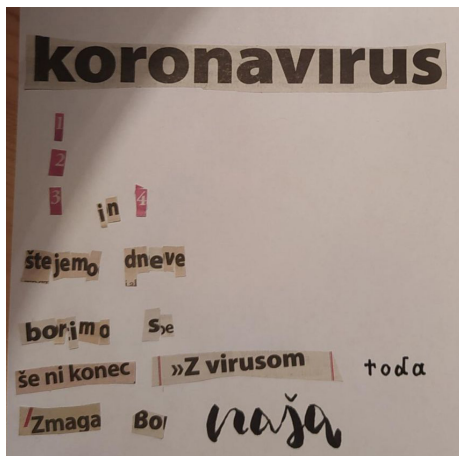
Jovan Bruno Milošević

KORONAVIRUS
KORONAVIRUSA SE ZDAJ BOJIMO
MORAMO BIT SKUPAJ,
DA PREŽIVIMO.

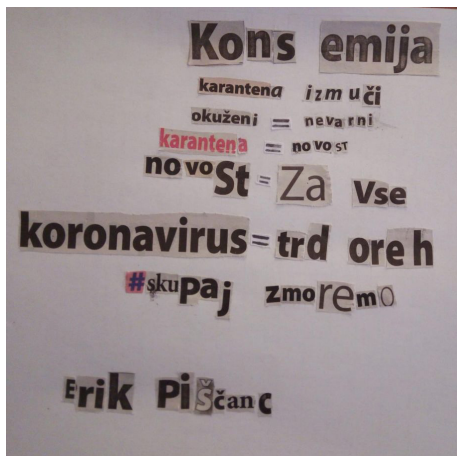
POZDRAV POMLADI

Pesem so sestavili učenci 1.razreda na Katinari. Vsak učenec je napisal en verz. Tako je nastala pesem Pozdrav pomladi v času koronavirusa.

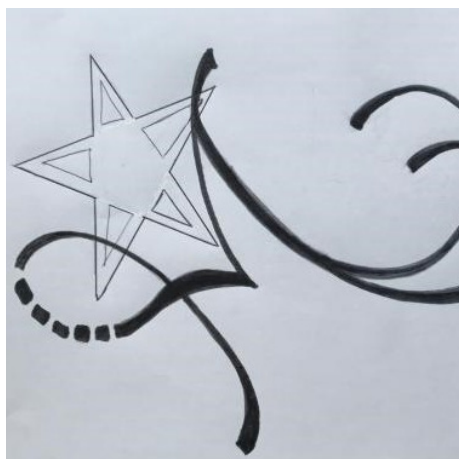
ZELENA POMLAD PRIHAJA NA PRSTIH,
TIHO IN DIŠEČE
Z OKEN SE VIDIJO ROŽE
OD BELE DO BARVE RDEČE.
NA DREVESIH SE PRIKAŽEJO CVETICE
IN NA NEBU VESELO NAM POJEJO PTICE.
DIŠEČE SO ROŽICE DIŠEČE
IN RASTLINICE POGANJAJO CVETEČE.
KOT VRTNICE SO NEKATERE RDEČE.
TUDI NARCISE IN SABLJE ŽE IMAJO CVETOVE,
NA CVETOVIH ČEBELE
OD VONJEV OMAMLJENE
VOHAJO ROŽE VSAK DAN,
KER JE POMLAD ZIMO POSLALA STRAN.
DIŠEČA POMLAD NAS JE OBJELA
IN NARAVA JE VESELA,
KER SE ŽIVALI IZ ZIMSKEGA SPANCA PREBUJAJO,
POMLAD JE TU,
VSI ZVONCI ZADONIJO,
JAGODE NA VRTU ZACVETIJO,
VSI OTROCI JIH ZA MALICO DOBIJO.
V GOZDU ZVONČKI IN TROBENTICE POKUKAJO,
KER JIH SONČNI ŽARKI PREBUJAJO.
POMLAD DIŠI,
VESELIMO SE MI.

Eva Čuk

Erik Piščanc

Matilde Coccoluto

Meta Peric

Melanie Imperia, 3rd class

Yesterday Jana and Bill came to visit my class. They came in Trieste to visit me and my family. They are my grandma's friends from the USA. My grandma met Jana when she was young. My grandma lived in her house for one year and they all became friends. Jana and Bill are married. They live in Oroville in California. Bill is a private investigator and Jana is a teacher.

Yesterday I was very embarrassed. But then when Bill started talking it was good. I watched at my classmates often because I was curious about their reaction. But anyway it was funny and interesting.

I feel very lucky to know people that live in America so that I can speak English with them.

Lena Coretti, 3rd class

On Wednesday we had an amazing surprise. Melanie's family friends from the USA, exactly from Oroville in California came to visit us and they told us about life in the States. I was literally out of my mind. I didn't expect that! I was really excited about it. There was a man and a woman, husband and wife, Bill and Jana. Bill is an investigator, actually a private investigator. We were all enchanted and excited while listening to him talking about his job! Jane didn't talk a lot but I got that she is a teacher in a school. Listening to them, listening to that language that I love the most, hearing this accent made me feel so joyful and privileged. It was awesome . They were so friendly and kind and I've noticed that Bill was extremely clever, and off course Jane was too. I think that, or better, I'm sure that I'll never forget them. I was really a pleasure and I'm pretty sure I can say that in the name of all my classmates.

Jasna Kralj, 3rd class

Yesterday we had a special surprise. The family friends of Melanie came in our school to tell us how is life in America. They live in California in Oroville. Near their house there is a lake and a river. Bill is a private investigator and his wife Jana I a teacher. We asked Bill if he would prefer to live in California or in Trieste and he answered that he loves his home town. In the end we asked Bill and Jana if we can take a photo together to remember them. Next day our teacher printed the photo to give it to our guest as a souvenir of their visit.

I'm grateful to Melanie to have offered us this beautiful experience.

Roman Drucker, 3rd class

A few days ago we had guests from the USA. They came in the class completely unexpectedly and, honestly, I thought (at the first glance) that they were mute because (as we shortly after that found out) Mrs. William Black lowered his hands, telling us to sit down after we stood up as he entered the classroom. (This is what I call "a long sentence")

When we all settled and stopped talking, he introduced himself (thank god he wasn't mute). We started asking him some questions, such as: "Where exactly do you live?" or "How's life in America?". He had that typical American accent we always hear on TV. Beside Bill, Jana (his wife) also entered the classroom, but she mainly sat in the corner, listening to our conversation.

After a while Asja (Melanie's mum) asked us to guess his job. Nobody got it right and the answer turned out to be quite unexpected: he was a private investigator. Bill started talking about his job and how to help other people about different types of crime and so on. He also mentioned where he lives and

everything that can be done there. Jana is a friend of Melanie's grandma, so Melanie already knew the couple. Bill and Jana also told us about their school system and, to be honest, it isn't very different from ours. Jana's a part-time teacher so she also got involved in the conversation. They noticed that my English is better than my schoolmaster's, so they proposed that I become an exchange student (it basically means that I'd go and study in America). I'll think about that option later on. It was an awesome class overall and I finally got to know somebody from the USA. I simply loved it.

Angleške delavnice o glasbi na maticni šoli, 20. februarja 2020.

Roman Drucker, 3. razred pri Svetem Ivanu

Vojni dnevnik.

Jud med drugo svetovno vojno

16.9.1943

Dragi dnevnik,

Zima je že pred vrati, pri nas pa primanjkuje najosnovnejših potrebščin. Že tri leta živimo v stalnem strahu, da nas bodo našli in nam delali nepredstavljive grozote. Mnoge prijatelje so že deportirali in širijo se govorice, da jih nikoli več ne bomo videli. Vsak sprehod po mračnih, temnih ulicah Varšave je lahko smrtno nevaren. Naveličan sem tega, da nenehno zrem smrti v oči.

Tvoj Roman

17.9.1943

Dragi dnevnik,

Dnevi se vlečejo, napetost je nepredstavljiva. Ob sami misli na vse mrtve in mučene se zgrozim. Nепrestano hrumenje letal nas spravlja ob pamet, po cele ure molimo, da nam ne dvignejo hiše v zrak. Še do sinagoge ne moremo, saj je ni več. Našo skromno trgovinico so totalno uničili in se sedaj za hrano zanašamo na prijatelje, ki še imajo kaj. Ne vem, če bomo še dolgo zdržali v takih pogojih.

Tvoj Roman

25.9.1943

Ni mi treba spet opisovati pogojev, saj že veš, kako živimo. Vendar se med vojnimi grozotami še vedno najde iskra smeha, igre, iskra človečnosti. Ena od ZELO redkih plusov te vojne je, da je cela družina na kupu. Čeprav v konstantnem strahu in napetosti, ampak skupaj. In nad družino lahko pridete z vsemi grozotami tega sveta, vendar bo še vedno našla način, da to prebrodi skupaj. Seveda pa moramo biti tiho.

Tvoj Roman

29.9.1943

Dragi dnevnik,

Dnevi minevajo, ni se veliko spremenilo. Esesovci po ulicah vsem vlivajo strah v kosti. Počutim se, kot bi igral zelo izprevrnjeno in sadistično igro ruske rulete. Skoraj vsak dan odpeljejo nekoga, le vprašanje časa je, kdaj bodo izbrali nas. Gledamo, kako nam prijatelje, enega po enega, počasi odvezemajo. In najhuje pri vsem tem je, da smo popolnoma nemočni.

Tvoj Roman

19.2.1944

Dragi dnevnik,

Že lep čas ne pišem vate. Verjetno zato, ker je vse to zaman. Živimo na ostankih ostankov. Že en obrok na dan se zdi kot pravo bogastvo. Situacija se komaj spreminja, le da so ulice našega geta vse bolj puste. Prav kmalu bomo mi na vrsti.

Tvoj Roman

22.2.1944

Dragi dnevnik,

Nimam več veliko o čem pisati, saj ni veliko dogajanja. Zelo skromno smo praznovali par rojstnih dni, to je večinoma to. Stanje ostaja isto, ni ogromnih sprememb. Napetost ne popušča. Slišim nemščino in ropotanje v dnevni sobi, našli so nas, ni mi ostalo veliko časa. Predvidevam, da se bo tako vse končalo.

Jaš Lorenzo Tahir El Baji, 3. razred pri Svetem Ivanu

Ženska med drugo svetovno vojno

Z drugo svetovno vojno se je vloga žensk okrepila. Mnogo žensk se je v zaledju priključilo obrambnim enotam. Tudi v tovarnah so nadomestile moške, ki so bili vpoklicani v vojsko. Veliko žensk je sodelovalo tudi v odporniških gibanjih.

Spominjam se pripovedi moje none o življenju njene mame med drugo svetovno vojno. To naj bi bila moja pranona Terezka.

Živela je v Idriji, kjer je večina ljudi med nemško okupacijo pomagalo partizanom. Moja nona, ki je imela hišo na hribu blizu gozda, je imela možnost, da se je lahko svobodno gibala.

Tako se je v gozdu sestajala s partizansko postojanko. Tja je prinašala hrano, zdravila in čiste povoje za ranjence, ki so se zdravili v partizanski bolnici PAVLA, ki je bila skrita v gozdu.

Seveda so ji pri tem prišle na roko sosede, če ne ne bi sama zmogla opraviti vsega dela.

Dogajalo se je večkrat, da je v pralnici, ki je bila izven hiše, prala obveze, medtem ko so prihajali nemški vojaki, da bi nadzorovali teren.

Takrat se je moja pranona odločala, čeprav so se ji lasje po vsej verjetnosti ježili od strahu, da jih bo povabila v hišo in jim skuhalo kavo. Na pomoč pa so prišle tudi sosede in pripravile kosilo.

Znala je govoriti nemško, v šoli se je naučila. Tako so vojaki v miru odšli, ne da bi pregledali hišo in njeno okolico.

Pravila je tudi, da so bili nekateri nemški vojaki naveličani vojne, hrepeneli so po vrnitvi na svoje domove.

Moja pranona pa se je najbolj izkazala, ko je rešila svojega bratranca koncentracijskega taborišča. Ko je izvedela, da je bil bratranec zaprt v Ljubljani, se je odločila, da bo nekako prišla do njega.

S seboj je vzela velik čipkasti prt, ki ga je sama izdelala, pecivo, ki so ga spekle sosede, in domače žganje.

Ko je prišla v ljubljanski zapor, so jo odpeljali v prazno sobo. Takrat je smrt gledala v oči. Pomagala si je s svojo šolsko nemščino in skušala razložiti nemškemu okupatorju, da je njen bratranec v zaporu po pomoti. Po končanem pogovoru je na mizo položila torbo z vsemi stvarmi in odšla iz sobe. Čutila je, da se tudi nad njo zbirajo črni oblaki, ker si je preveč drznila s tem, da je šla v Ljubljano do nemškega poveljnika.

Vrnila se je žalostna in utrujena domov. Čez dva dni pa je k njej prišla bratrančeva žena in ji povedala, da moža niso odpeljali v

koncentracijsko taborišče, ostal je v ljubljanskem zaporu. Mislim, da je moja pranova takrat čutila, da se je rodila pod srečno zvezdo.

Želel sem pripovedovati o teh dogodkih, ki so me ob noninem pripovedovanju prevzeli. Začutil sem, da je nona ponosna na svojo mamo, ker si je upala vzeti tako nevarne odločitve in jih rešiti na preprost, skoraj domači način. Lahko uporabimo frazem, da je zgrabila bika za roge.

Melanie Imperia, 3. razred pri Svetem Ivanu
Civilist med drugo svetovno vojno.

Mali Mario, upornik v svoji domovini

Malo mestece, v srednji Italiji, ki ga morda danes le malo ljudi pozna: Terni, Umbrija. Med nizkim gorovjem in gozdovi. Tudi takrat, med drugo svetovno vojno, je bilo malo večje kot vasi-ca, proti razkošnemu Rimu in Firencam ter drugim mestom na območju Italije, ki so bila polna zgodovine, pa čeprav z znaki rimskih ostankov in starih srednjeveških zgradb.

Mario je bil najmlajši sin petčlanske družine. Imel je dva starejša brata, mamo in očeta. Bili so revni. Revni med fašizmom. Revni, ker niso bili podložni vladi. Revni, ker so bili na svoji zemlji kot pod okupatorjem. Res so živeli ob kruhu in vodi.

Terni je imel med fašistično vlado velik pomen zaradi železarne in industrije za orožje. Obe sta bili za vojno industrijo velikega pomena. Izdelovali so dele orožja za italijansko in nemško vojsko. Mario pravi, da je bil njegov oče anarhist. A o tem ni povsem prepričan. Ve pa, da je bil proti fašizmu in je v trenutku, ko se ni hotel vpisati v vladujočo fašistično stranko, izgubil službo. Delal je kot železničar, ampak so ga takoj odpustili. Vsako jutro so on in starejša brata vsak dan iskali kakšno delo, da bi lahko družini

preskrbeli vsaj obrok. Med vojno je večkrat delal oče tudi v sami železarni, saj so tam potrebovali veliko delavne sile.

Spomni se, da so z njim v osnovni šoli slabo ravnali. Ni nosil črne srajce, ni bil fašist. V šolski menzi, kjer je lačen včasih komaj čakal krožnik tople juhe, ga je učitelj hudobno pogledal in kosilo stresel v smeti. Ni imel fašistične uniforme. Vsa družina je plavala proti toku, a kaj bi drugega, niso se sprijaznili in se niso strinjali s takratno ideologijo.

To je do takrat mali Mario videl o vojni: spomnil se je hudobnega fašista, ki mu je vrgel v smeti kosilo, očeta brez službe zaradi nesoglasja s fašističnim režimom, revščine in lakote ter občasnega strahu, ki se je v družini pojavil, ker so se bali da bi starejšega brata poklicali v vojsko. Nemške vojake je večkrat videl. Enkrat celo v množični zasedbi, ko je padlo nemško letalo in so na tamjkajšnjem pokopališču organizirali nemški vojaški pogreb. Takrat je prvič videl množico SS-ovcev, ki so v njemu vzbudili strah in občutek tesnobe.

Imel je komaj deset let, ko so se začenjale govorice, da so zavezniki začeli osvobajati južno Italijo in se počasi pomikati proti centru.

Dobro se spominja tistega jutra. Z mamo je zgodaj odšel po kruh, vsakodnevno življenje se je začelo rano zjutraj. Sonce je vzhajalo, ko so zaslišali sirene, sirene, ki so naznanjale letalski napad. Treba je bilo v zaklonišča, a so bili vsi nekje presenečeni, kot da bi bilo nemogoče, da bi nekdo preko hribov priletel na mesto in ga bombardiral. Potem so zagledali lesk vojaških letal v jutranjem soncu... Italijani so se predali zaveznikom, sedaj so zavezniki bombardirali strateška ozemlja za nacistično in fašistično vojsko. Sirene, letala in ljudje, ki so bežali proti zakloniščem. Mali Mario je imel v rokah velik ključ svojih hišnih vrat, mama ga je trdno držala za roko in tekla, prve bombe so se dotikale tal in

eksplodirale. Mario je izgubil ključ! Mami se je izmuznil, da bi ga pobral, a ga je mama prijela za majico in ga potegnila za sabo, trenutek potem sta slišala eksplozijo, prav tam, kjer mu je padel ključ. Prišla sta do zaklonišča in tam ostala več kot 4 ure. To je bilo prvo od 132 bombardiranj mesta ...

Pred zakloniščem je nekaj civilistov branilo vhod in bomba je padla prav nanje ... ko je prenehalo bombardiranje, so morali preko trupel in kosov trupel iz zaklonišča. Bilo je polno mrtvih, ranjenih vsepovsod, porušenih hiš, ognja, dima in prahu. Grozovit prizor za desetletnega dečka. Na poti domov so videli umorjenega konja, tistega, ki je z vozičkom prenašal led za hlajenje. Gospodar ga je zapustil na sredi ceste, ko so začele tuliti sirene, in sedaj je ležal mrtev ... tako so si revni in lačni ljudje zaslužili dobro večerjo. Pri Mariu doma so meso verjetno jedli le parkrat na leto, največkrat le telečjo glavo, iz katere je mama skuhalo juho. Takrat so se poslastili s svežim konjskim mesom. Vsaj nekaj dobrega po tako grozovitem dnevu, ko so mali Mario, njegova družina ter drugi njim enaki prvič gledali smrti v oči.

Začeli so se dnevi strahu. Mesto so večkrat bombardirali, dela je zmanjkovalo, ker so porušili tudi objekte, kjer so si meščani služili denar. Mario se spomni, da je mama vsako jutro ob 3h stekla do mesta, kjer so se ustavili vojaški kamioni in natovorili kruh, ter ukradla par hlebov. Italijanski vojaki so jo poznali, bila je drobce na in so jo celo klicali po imenu.

Nekega jutra pa jo je zalotil nemški vojak in ji zagrozil s pištolo, italijanski vojaki, ki so bili številnejši, so Nemcu zagrozili, tako jo je spustil. Kljub grožnji se je ona vseeno vračala, saj ni prenašala, da bi morali biti sinovi in mož lačni.

Ker je bilo vse huje, so sklenili, da se preselijo na podeželje v Marche, nekam blizu Ancone. Tam so imeli prijatelje, ki so obdelovali zemljo in redili živino za veleposestnika, judovskega trgovca z blagom. Šele po vojni so izvedeli, da so ga nacisti

najverjetneje deportirali v kakšno koncentracijsko taborišče, kjer je verjetno tudi umrl.

Na kmetiji je bilo življenje drugačno: mama, ki je pred vojno delala v tobačni tovarni, je na podstrešju delala cigare, saj so na poljih pridelovali tudi tobak, moški pa so jih prodajali. Imeli so malo več hrane, saj so kmetje pridelovali na poljih in imeli različne živali. Zraven posesti je stala vila, ki so jo prevzeli nemški vojaki. Tam so imeli logistični center. Nekega dne so tudi udrli na kmetijo in se polastili delavnice, kjer so imeli traktorje, da bi v njej vzdrževali tanke.

Kmalu se je vojna fronta pomaknila proti severu. Prostor, kjer je živel Mario z družino, ni bil gosto naseljen, zato letala niso bombardirala, manjša letala zaveznikov pa so se večkrat spustila nizko in streljala vse, tudi živino. Ruski ujetniki, ki so delali v sosednji nemški vili, so se ulegli na tla in si sneli čepico, tako so povedali malemu Mariotu, da ne bi iz letal prepoznali kakršnekoli uniforme.

Mario je enkrat sedel na jablani, da bi si privoščil sočno jabolko, ko ga je poklicala mama, saj se je bližalo letalo. Mario je nemudoma skočil z veje na kup sena pod drevesom, a ni vedel, da so bile v senu vile. Ob padcu se je hudo ranil. Vojno stanje je bilo vedno slabše, spet je bilo veliko pomanjkanje – fronta je bila tam, ceste in železnice so bile zaprte, Mariotu se je rana zagnojila, oče mu jo je vsako jutro čistil z v ognju razbeljenim nožem. Kako je to bolelo!! Ni bilo jasno, če mu bodo nogo rešili ali ne. Mislili so, da mu jo bodo morali odrezati.

Končno so Nemce sprva pregnali partizani, potem pa še zavezniki. Mario se spomni, da so takrat ustrelili dva mlada nemška vojaka, čeprav sta se predala. To ga je zelo pretreslo. Mario je gledal sprevod zavezniških vojakov. Imel je bergle. Približal se mu je poljski vojak, ki je bil zdravnik. Pregledal mu je nogo in

mu potresel rano s praškom, ki je bil verjetno penicilin, in rekel staršem, da se bo vrnil.

Vse civiliste so zaprli v nekakšno koncentracijsko taborišče. Tam so najprej poizvedovali, kdo so, in ko so potrdili njihovo identiteto, so jih izpustili. Mariu je poljski zdravnik rešil nogo.

Vrnili so se v Terni, končno na svoj dom. Kmetje, ki so jim dali streho nad glavo, so jim podarili nekaj olja. Ko so z vlakom prispeli v Terni, so angleški vojaki mislili, da gre za alkohol in steklenico hoteli zapleniti. Po kratkem prerivanju in vlečenju je steklenica padla na tla in se razbila, olje pa steklo med steklenimi glaževinami. Tako so izgubili še nekaj, kar je bilo takrat izredno vredno, a imamo danes v obilici na mizah. Tako je bilo pač za časa vojne.

Zanimivo je, da je isti dan, ko so letala prvič bombardirala Terni, mala deklica v vasici le dvajset kilometrov stran, videla letala in okamenela od strahu, naježili so se ji lasje, niti dihati si ni upala. In tako še vseh 132 krat potem. Prav ta mala deklica je čez nekaj let spoznala Maria, se v njega zaljubila in on vanjo, in še vedno veselo živita skupaj, zaljubljena do ušes, čeprav se zdaj, ko sta stara in imata že velike vnuke, tudi večkrat prepirata. Mario še vedno rad pripoveduje o tistih časih, ki so ga kot otroka zaznamovali.

Pripomba:

Zgodbo o svojem očetu mi je povedal mamin prijatelj. Zdelo se mi je zanimiva, saj poleg splošnih zgodovinskih dogodkov poznam predvsem osebne pripovedi Slovencev. Zato so se mi podobe te pripovedi iz srednje Italije v letu 1943, ob kapitulaciji Italije in prodoru zavezniških sil proti severu, močno zarisale v spomin. Biti upornik v svoji domovini, ki ti je kot okupator, je del vojne, ki bi jo vsakdo moral poznati.

Magdala Svetina, 3. razred pri Svetem Ivanu
Jud med drugo svetovno vojno

KRAKOV 1939, Judithin dom

“Vse najboljše Judith!” je vzkliknil Piotr. Moj mali bratec je komaj čakal, da mu bom zrezala kos sladice. Stekla sva po stopnicah navzdol, vse do pritličja. Iz kuhinje sem zaslišala glasove mojih dragih, ki so prepevali rojstno-dnevno melodijo. Stekla sem v kuhinjo in zagledala mojo družino okoli mize z mojo naljubšo sladico. Po tolikem času sem spet lahko objela babico. V zadnjih mesecih za nas Jude ni bilo več varno potovati, saj je bilo v Krakovu vzdušje zelo napeto. A o tem nisem kaj preveč razmišljala. Nisem mogla pričakati: »Kje je moje darilo?!« Babica mi je dobrosrčno odvrnila: »Najprej želja, čemu gorijo svečke?« sklonila sem glavo in za trenutek zamižala: »Želim si, da se naša družina ne bi nikoli ločila.« V svojem srcu sem upala, da bi babica ostala pri nas doma.

» Bum bum bum! «Potrkali so na vhodna vrata. Vsi smo utihnili. »Bum bum bum offen! «Oče je stekel proti vratom, medtem ko je mati zašepetala na uho nekaj guvernanti. »Pridita takoj z mano!« nam je ukazala guvernanka. Prijela naju je za roko in naju odpeljala v majhen prostor pod stopnicami.» Tiho! Bodita tu, dokler vaju ne pokličemo. «V njenih očeh sem videla strah. Minilo je nešteto ur, a nihče ni prišel po naju. Piotr je nežno spal na mojih kolenih, kot da se ne bi nič zgodilo. Skušala sem vstati, ne da bi ga zbudila. Stekla sem v kuhinjo, a kmalu ugotovila, da v hiši ni bilo več nikogar.

Bila sem panična. Ostala sem sama s svojim sedemletnim bratcem. Začela sem jokati. Bila sem obupana; moje življenje ni bilo več to, kar sem bila vajena. Začela sem razmišljati o svojem življenju, o babici, o starših. Ali jih bom še kdaj videla? Bila sem zaskrbljena, kaj bom s Piotrom. Pravkar sem izpolnila 13 let, danes je bil moj rojstni dan. Najlepši dan v letu. Ko so se končno solze ustavile, sem vzela Piotra v naročje in ga nesla v posteljo,

da bi naprej spal. Žalostna in prestrašena sem končno zaspala v upanju, da bi to bile le grde sanje.

KRAKOV 1944, podeželje

”Še nekej minut pa bom na cilju. Joj, kako me bolijo noge.” Glekala sem vsepovsod okoli sebe, da bi opazila moškega z rdečim robcem. Bilo je pomembno, da se ne ustavim, da vozim kolo naprej. ”Če boš pogledala nazaj, te bodo ustavile straže!”, so mi rekli partizani. Nisem si mogla dovoliti, da bi me odkrili. Družina, h kateri sva se zatekla s Piotrom, potem ko je najina družina izgnila, že dalj časa sodeluje s partizani. Jaz pa sem medtem postala njihova kurirka. Že več pisem sem izročila. In tudi danes imam v mislih samo to pismo, ki ga moram izročiti moškemu z rdečo ruto. Gre za življenje ali smrt. Tu ni vmesnih poti.

Imela sem srce v grlu, ko sem ga končno zagledala: sedel je na robu ceste, z rdečim robčkom v žepu jakne. Ni bilo nikogar na spregled. Ali je to res on? Bila sem v dvomu. Za hip sva se pogledala v oči in takrat je vstal. Bila sem na tem, da mu izročim pismo ... »Gestoppt!« nenadoma so nemški vojaki skočili nanj, ga prijeli za zapestje in ga odvedli v temno ulico. Tam ni bilo varno ostati s pismom, ki sem ga še skrivala za debelo kito. Zaradi tega sem se takoj obrnila in šla proč. »Ne obrni se, ne obrni se« sem mislila. Močna roka me je prijela za ramo in me sunkovito obrnila. Pred mano je stal vojak s svastiko na uniformi: »Sem! Ti prideš z mano!« me je nagovoril po nemško in izpod kite izvil papirnato kuvertico, tako da me je zbolelo. Takrat mi je bilo jasno, da me bodo odpeljali. Mar me je moški z rdečim robcem izdal?

Prihod v taborišče Auschwitz

Nikoli ne bom pozabila prihoda vlaka v taborišče. V vlaku je bilo polno oseb. Bili smo vsi natrpani kot živali. Bili so stari, mladi, otroci ... nič nismo vedeli, kam nas peljejo.

Takoj potem, ko smo izstopili so nas ločili od moških in od mater ločili njihove otroke. Slekli so me in obrili. Od takrat nisem bila več Judith, bila sem 1836. V nekaj manj kot dveh letih sem videla nešteto grozot. Ljudje so bili bolj podobni okostnjakom kot človeku. Še sama ne vem, kako sem preživela. Vsak dan sem

gledala smrt v oči. Nemški stražarji so imeli namesto srca kamen. Žal dosti žensk in deklet, ki so z menoj spale v veliki mrzli sobi, ni zdržalo. Vse smo bile izčrpane do kosti. Sigurno mi je pomagalo to, da sem bila 17 letno dekle z veliko željo po preživetju.

Auschwitz 1945

Že nekaj dni je v taborišču vladala velika zmeda, saj so stalno zbirali skupine, da bi jih stuširali. Tudi jaz sem si želela pod tuš, a nikoli nisem prišla na vrsto. Gost dim, ki se je dvigal nad taboriščem, je bil tiste dni temnejši kot ponavadi. Bilo je mraz. Nekega dne so nas zbudili kot vedno ob 4. zjutraj. Esesovci so zbrali nekaj deklet iz naše skupine in jih odpeljali. Ostala sem s tremi dekleti, med katerimi sem bila jaz najstarejša. »In zdaj?« Vreme je bilo ledeno. Bile smo sredi najhujše zime. Prestrašene in izmučene smo samo ležale na lesenih deskah in čakale, da nas pokličejo. Bilo je vse tiho in prazno. Izgubila sem občutek za čas. Izven taborišča sem slišala velik hrup. Bile smo prestrašene, zaradi tega smo se skrile.

Mislila sem, da se mi je zmešalo, ko sem zaslišala jezik, ki mi je bil domač. »кто там?« V našo sobo je vstopil vojak z rdečo zvezdo na čepici. Za njim pa so prišli v sobo še drugi vojaki: »Вы свободные!«

Jasna Kralj, 3. razred pri Svetem Ivanu

Novinar med drugo svetovno vojno

Danes vam bom pripovedovala zgodbo o novinarki Valentini. Živela je v Nemčiji. Imela je dva otroka in moža Maxa, ki se je moral na žalost kmalu odpraviti v vojsko.

Vojna se je komaj začela. Valentina je kot novinarka doživljala cenzuro in objavljati je morala propagando, ki je izvajala kult osebnost Hitlerja. Ni se sploh strinjala z nacistično ideologijo. Vedela je, da Hitler s smrtjo grozi vsem političnim nasprotnikom in samo z nasilnostjo osvaja nova območja, tudi s številnimi žrtvami med civilisti. Seznanjena je bila tudi s tem, da Jude v uničevaln-

ih taboriščih množično ubijajo, brez usmiljenja, ampak tudi po vsem tem je lahko samo molčala, če je hotela preživeti. Teško ji je bilo samo molčati in se strinjati z vsem, kar objavlja, zato se je odločila, da bo vso jezo, žalost in grozote opisala v knjigi. V knjigo bo zapisovala samo resnične dogodke, pisala bo, kako doživlja ta občutek prikrajšanosti in kako si misli, da ga doživljajo drugi civilisti vse naokrog po svetu. Opisovala bo vse resnične dogodke in občutke, ki ji bodo prišli na misel.

»...Danes je 20. november 1941. Hitler še naprej samo osvaja nova območja in z nasilnostjo postaja močnejši, mi novinarji pa ne smemo izreči ali napisati niti besede. Katerikoli človek, ki se mu skuša danes upirati, bo jutri gledal smrt v oči. Ampak v meni ostaja upanje, da bo Hitler kmalu doživel poraz. Tak poraz, ki ga bo potrl ...«

Valentina je, kot napovedano v odstavkih svoje knjige, decembra 1941 doživela prvi poraz Nemčije v zračni bitki za Anglijo. Bila je presrečna, saj je ta dolgo pričakovan trenutek prišel. V novem letu 1942 je doživela še tri najpomembnejše poraze Nemčije na Midwayu, El Alameinu in v Stalingradu. Vsa svoja čustva je kar pisala v knjigo, ki se je neprestano polnila z dogodki. Ampak ostaja ji skrb za moža, ki se je bojeval za sile osi. Čakala ga je v upanju, da se bo kdaj vrnil.

»... Ne morem niti opisati trenutka, ko sem izvedela za prvi, nato drugi in tretji poraz Nemčije. Bil je začetek konca. Začetek konca, v katerem bo treba preživeti na katerikoli način, samo preživeti. Ne prenašam več občutka prikrajšanosti. Ne prenašam več občutka, v katerem se počutim svobodno, medtem ko je moj mož v vojni in pljuva kri. V katerem vem, da sem lahko srečna, da imam kosilo in večerjo, medtem ko nekateri živijo ob kruhu in vodi. Ne prenašam več vse te tesnobe. Nočem, da bi ta občutek prenesla svojim sinovom ...«

Bil je hladen januarski popoldan leta 1944. Valentina je sedela pred svojo pisalno mizo, na kateri je ležala njena knjiga, in buljila je skozi okno, v bel, čist in mrzel sneg. Sto reči ji je rojilo po glavi. Naenkrat pa ji je grozna misel padla na pamet. Če bi zdaj nacisti

našli njeno knjigo, bi bila prava katastrofa. Kot naročeno je tedaj zaslišala močno in jezno trkanje. Srce ji je padlo v hlače. Nacistična vojska je bila. Prišli so kontrolirat hišo, kdo živi v njej in kaj se v njej skriva. Ni vedela, ne kako ne kam, saj je imela knjigo s političnimi nasprotovanji pred očmi. Dobro je vedela, kakšna bi bila posledica, če bi nacisti to našli. »... Srce mi je bilo kot še nikoli. Nisem vedela, kam skriti knjigo, ker kamorkoli bi jo zakopala, bi jo sigurno našli. Zato sem odreagirala spontano, brez nikaršnega strahu. Knjigo sem preprosto obdržala v rokah. Mirno sem odprla vrata, kot če bi bil zame normalen, nedeljski popoldan. Brez panike sem vojaka pozdravila. Ker se jima je mudilo, sta brez vsakršne logike začela iskati po hiši in knjige pred svojimi očmi nista niti povohala. Knjiga je tako ostala v mojem naročju, dokler nista vojaka zapustila moj dom. Otroka pa sta, hvala Bogu, bila na kosilu pri mojih starših. Ni jim bilo treba tega doživeti, saj bi ti zmešani ljudje v njih, kot v vseh drugih, vzbujali samo strah ...«

Po tem dogodku je Valentina dobro skrila knjigo v star klavir, ki je tiho, skoraj nevidno, tičal v njeni dnevni sobi. Tako se je Valentini no pisanje nadaljevalo in število strani se je kar večalo.

»... Neverjetno! Pred štirimi meseci, 6. junija 1944, so se zavezniške sile izkrcale v Normandiji. Močna nemška obalna obramba je zahtevala veliko žrtev, vendar so bile zavezniške sile tako številčne, da so se začeli Nemci umikati. Avgusta je bil osvobojen Pariz. Septembra pa vsa Belgija, Francija, Luksemburg in Nizozemska. Končno. Končno se je končal začetek konca in se začenja konec konca. Neučakano pričakujem osvoboditev. Občutek svobode in notranjega miru. Pogrešam svojega moža. Dobila sem njegovo pismo pred dvema tednoma. Pravil je, da je v vojski grozno. Že dvakrat je bil ranjen in preživel je skoraj eno leto v bolnišnici, ampak sedaj mu je bolje. Ker je starejši in mu primanjkuje moči, ima manj dela, ampak vseeno, ga vsak dan spremlja strah ... «

Valentina je mirno hodila na delo, pisala članke, jih objavljala, skrbela za otroke in pisala knjigo. Živela je v pričakovanju prave

svobode. Vojne je bilo že skoraj konec in Valentinin mož Max se je vračal z vojne. Pravkar je knjigo dokončala. Hodila je po pločniku in sanjerala, kako bo spet lahko objela moža in kako bodo lahko spet vsi skupaj sedeli pri mizi.

Šla je po nakupih, da bo kosilo čim boljše in okusno. Ko pa je prečkala cesto, je imela glavo popolnoma med oblaki. Sploh se ni zavedala, da ni hodila po zebrah in se je nahajala na neki glavni cesti, kjer avtomobili in tovornjaki švigajo gor in dol. Ne desno ne levo ni pogledala. Ko je bilo prepozno, pa se je končno obrnila. Zagledala je samo vojaški tovornjak, ki prehitro vozi. Tako hitro, da ji ni dal časa, da bi se lahko umaknila. Povožil jo je. Valentina je umrla.

Minilo je že dolgih pet let od Valentinine smrti in Max je moral za otroke sam skrbeti. Grozna izguba ga je doletela in za svojo ženo je žaloval dolga leta. Dokler se ni odločil, da bo dom malo prenovil in grde spomine malo utišal.

Odločil se je, da bo prodal star klavir. Nihče ni igral nanj. Moral ga je prej malo počistiti, saj se je na njem samo nabiral prah. Odprl ga je in našel knjigo. Ni mogel verjeti svojim očem. Ob branju so mu prišle solze v oči in zjokal se je. Bil je iskren jok, ki ga je tiščal v sebi dolga leta.

»... Čakam. Samo čakam in hrepenim po svobodi. Mislim, da je »neučakanost« premajhna beseda, da bi opisala moje čakanje. Končno bom lahko ljudestvo seznanjala z resnico in ne samo z udobnimi in prijetnimi informacijami. Vedno sem ljubila svoje delo v vseh oblikah.

Čakam na moža, ki bo danes prišel domov in čakam na vesele dni. Čakam na take družinske trenutke, ki bodo zatemnili grde spomine. Vse je tako kot bi moralo biti. Verjetno pa je še preveč. Imam tak grd občutek, da je vse to prelepo. Prekrasno, da bi bilo lahko res. Valentina«

V Rižarni ob Svetovnem dnevu spomina na žrtve holokavsta,
27. januarja 2020

UNICEFova delavnica na Katinari #Prisluhni, sprejemaj in
spremeni, 19. oktobra 2019

GIBANJE

Kaj ti pomeni beseda gibanje (*ples, igra, trening, šport, hoja, kuhanje, dihanje, pospravljanje*)? Razmisli. Bodi kreativen.

Martina Cavotta, 3. razred na Katinari

Če odpremo računalnik in odtipkamo besedo gibanje, se nam prikaže veliko rezultatov, ampak več ali manj zelo podobnih. Gibanje-šport-sprehodi-gibanje doma ... Ampak smo gotovi, da je samo to gibanje? Da beseda gibanje ne more imeti obširnejšega pomena?

Zame ni samo to gibanje. Po pravici povedano, ko slišim besedo gibanje, pomislim na veliko stvari. Beseda gibanje me spominja na individualna dejanja, jaz pa jo povežem tudi v neko skupnost, npr. individualni šport, kuhanje, ples in vsako gibanje, ki ga nekdo počne sam. Toda, če dobro pomislimo, je vsak gib produkt nekega skupnega dejanja, saj morajo vsaka mišica in del telesa skupno delati, zato da naredijo en gib, ki pripelje do gibanja. Gibanje je lahko tudi skupina oseb, ki manifestira za nekaj, ki se bori za neko pravico, npr: gibanje za reševanje Zemlje, gibanje za pravice žensk, mirovniško gibanje ... Tukaj je ključnega pomena skupnost. Ker če samo ena oseba zaradi nečesa manifestira, to ne prinese zaželenih rezultatov.

Od osebe do osebe je odvisno, kakšno gibanje ji najbolj ustreza. Nekdo ima rajši tek, drugemu bolj leži hoja, komu kuhanje, spet drugemu ples ... Vsak izbere svoj idealni tip gibanja in se s tem največ ukvarja. So pa nekatere vrste gibanja, ki jih vsakdo več ali manj mora delati, kot npr. hoditi ali se ukvarjati s športom, saj če ne treniraš nič, potem nisi zdrav. Tudi osebe, ki se ne ukvarjajo s športom kot panogo, se še vedno gibljejo. Po mojem mnenju je športno gibanje edino gibanje, ki nam zagotovi zdravo življenje. Za vsako stvar, ki jo počnemo v svojem življenju, od naravnih stvari, kot so dihanje, do težjih stvari, kot so naporno delo ali ekstremni športi, potrebujemo gibanje.

Vsakdo za življenje potrebuje gibanje, ves svet je v nenehnem gibanju. Potovanja, za delo ali razvedrilo, velike migracije ljudi, ki bežijo pred vojno in lakoto, so pripeljale do globalizacije sveta. Globalizacija je eden izmed zelo vidnih vrst gibanja po mojem. Vsi mi se gibamo sem ter tja in tudi zaradi tega je prišlo do tako hitrega širjenja koronavirusa. Pred stoletjem bi virus iz Kitajske potoval do Evrope desetletja in več, mogoče pa se sploh nihče v Evropi ne bi okožil. Gibanje je eno najnaravnejših človeških potreb, ki nas lahko tudi uniči.

Ne samo človek, tudi živali in rastline se gibljejo in vsaka od njih na drugačen način. Gibanja so lahko tudi moteča. Da bi vi videli, kako se moj pes odzove na gibanje muhe!

Tudi drevesa in vse rastline imajo neko "pasivno" gibanje; one se same gibljejo, pridejo do hrane in vode s koreninami, ampak veter jim mrši krošnje, naša burja pa jih pošteno prepriha.

A gibanje ni samo telesno gibanje, lahko je tudi nevidno gibanje v naših glavah. Vse naše želje, naše misli, naši spomini se stalno gibajo po naših možganih in zaradi tega se včasih zgodi, da se nečesa kar naenkrat spomnimo.

Vse potute, vse se giblje. Gibanje - ena beseda, a s stotimi, totalno različnimi pomeni, vendar brez miganja bi se svet ustavil.

Marko Giacomini, 2. razred na Katinari

Beseda gibanje mi pomeni široko paleto stvari.

Gibanje je življenje, zdravje in ogromna sprostitev. Če se gibam, se otrem vse žalosti, napetosti in skrbi. V pojem bi dodal specifično še: igro, tek, valjanje kot palačinka po travi ali dol z rebra, skakanje, plavanje, hoja po rokah, plezanje. Ob morju plavanje, preskakovanje s skale na skalo, plezanje po drevesih, pozimi tudi hoja po ležečem odpadlem ali posekanem deblu, tudi če je spolzko ali zmrznjeno,

ter še vaje vseh vrst, raznorazne tekme, vse mogočne športne panoge. Najlepše pa je zame tek v naravi, kolesarjenje in plavanje

v morju ali rekah. Tekmovati v sprintu s psom je še lepše. Ni mi še uspelo, da bi ga premagal. Gibam se čez celo leto. Mraz me ne plaši. Z burjo se tudi igram. Ste se že preizkusili v teku proti burji? Poriva te nazaj. Naprej je težko. Ko delam sklece doma, mi mačka skoči na hrbet in uživa.

Gibanje je tudi zabavno. Leta nazaj smo ob mojem rojstnem dnevu tekmovali v skakanju v vrečah, vozili smo samokolnico (eden je držal za noge, drugi je hodil po rokah), vlekli vrv, preskakovali ovire, skakali po eni nogi.

Občasno pri babici kosim travo s koso in jo nato pograbim. To ti sprosti vse mišice na ramenih in v hrbtu, saj od bokov navzgor vsakič zasukaš telo. Domače uteži so tudi prenašati in skladati drva, pripravljati lončene posode za rože, prekopati na roke vrt z vilami. Vse je lahko tudi zabavno.

Še ko moram biti miren, vrtim med prsti svinčnik ali gumico. Tudi ko se učim, si lažje zapomnim, če si ponavljam na glas in istočasno hodim po sobi.

Sebastiano Lovrecic, 2. razred na Katinari

Gibanje je zame bistvenega pomena, ker imam vsak teden po tri nogometne treninge, nogometno tekmo, trening namiznega tenisa in včasih še turnirje.

V obdobju koronačasa moram ostati doma, zato sem večkrat vznemirjen in moteč. Vsak tretji dan telovadim, in ko grem k očetu v Marezige, hodim, tečem, se igram razne igre na prostem in se zelo zabavam. Pri očetu sem ves dan na prostem in predvsem ne gledam televizije in ne uporabljam pametnega telefona ...

Erik Piščanc, 3. razred na Katinari

Kaj meni pomeni gibanje? To je dobro vprašanje.

Gibanje je lahko vsak gib našega telesa, ki ga večkrat na dan naredimo, tudi če se tega ne zavedamo. Gibanje je zame lahko npr. tisto gibanje srčne mišice, ki mi omogoča življenje. To se dogaja

brez našega zavedanja. Gibanje je zame lahko enostavno ali naporno. Enostavno gibanje je zame tisto, ki ga opravljamo večkrat na dan za normalen potek dneva. To gibanje je na primer tipkanje na tipkovnico, hoja od postelje do stranišča zjutraj, grizenje hrane, dihanje. Vsa ta gibanja so gibanja, ki jih človek stori avtomatično vsak dan. Naporno gibanje pa je zame malo bolj pomembno od enostavnega. Res je, brez enostavnih gibov se ne živi, ampak naporno gibanje je tisto, ki ti omogoča zdravo življenje. Naporno gibanje je na primer tekanje po dvorišču, trening, hoja v gore, vožnja z kolesom, čolnarjenje po reki ali po jezeru, delo na vrtu, igranje nogometa ali kakega drugega napornega športa. Naporne dejavnosti so zame naporna gibanja. Torej zame je tudi naporno na primer grizljati kos mesa, ki je trd kot kamen, in ti ga kdaj postrežejo v neki restavraciji.

Torej moje mnenje je, da sta bodisi enostavno bodisi naporno gibanje nujno potrebna za dobro in predvsem zdravo življenje.

**Šolska izmenjava v Slovenj Gradcu, 2. razred na Katinari,
19. septembra 2019**

Teodora Korošec, classe seconda, Cattinara

Promesse svanite

Era una piacevole serata di ottobre. Ero seduta sul mio divano a leggere un libro nel mio piccolo ma comodo appartamento, quando mi squillò il telefono, era Antonio il mio amico dei Carabinieri.

"Salve Antonio! Come posso aiutarla?" gli chiesi cortesemente. "Ispettore, c'è stato un omicidio alla villa Colletti." mi rispose lui. "Arrivo subito!" gli dissi e riattaccai.

Mi vestii in fretta e corsi all'automobile. Sfrecciai verso la villa dei Colletti che era su una piccola collina nella periferia della città. Più che villa sembrava un castello, la famiglia dei Colletti infatti era ricca sfondata. Il signor Colletti era un uomo d'affari e viaggiava molto, lasciando la moglie e le figlie molte volte da sole. Arrivai alla villa e vidi i miei colleghi della scientifica già sul posto. Entrai nella villa e vidi Antonio parlare ad un collega. Lo salutai e mi venne in contro.

"Che cos'è successo qui?" gli chiesi.

"Il signor Colletti e la signora Colletti sono stati uccisi. Li abbiamo trovati, o meglio le figlie li hanno trovati morti nella loro camera da letto." mi rispose.

"Hanno la propria servitù?"

"Sì, un maggiordomo e una cameriera che cucina per loro."

"Da quanto tempo lavorano per i Colletti?"

"Il maggiordomo da ventisei anni e la cameriera da venti."

"Quando li hanno trovati morti?"

"Stamattina."

"Qualche lesione, ferite, graffi?"

"Niente di niente."

"Vorrei interrogarli, il maggiordomo, la cameriera e le due sorelle." gli dissi decisa.

"Sarà fatto ispettrice." mi rispose.

Il giorno dopo interrogai tutti i sospettati e poi mi vidi per un caffè con Antonio.

"Allora com'è andata ispettrice? "mi chiese.

"Ti prego, non siamo al lavoro. Chiamai col mio nome." gli risposi io.

"Certo Giulia, hai scoperto qualcosa di nuovo?"

"Sì, te l'ho dirò. Tu però prima dimmi dove sei stato, perchè non c'eri ad interrogarli con me?"

"Ero andato a vedere cosa hanno scoperto in più con l'autopsia dei corpi."

"Dunque?"

"Sono stati avvelenati."

"La faccenda si fa intensa."

"Cos'hai scoperto tu?"

"La cameriera ha pianto molto, anche più delle sorelle. Ha detto che lei prepara il cibo e il maggiordomo lo porta in tavola. Ha anche aggiunto che se avrebbe perso il lavoro non sarebbe riuscita a mantenere il figlio che è in un collegio."

"Poverina. Il maggiordomo invece?"

"Lui non ha versato neanche una lacrima. Ha detto che serve la famiglia da ventisei anni e non farebbe mai una cosa del genere. Ha però notato che i signori hanno avuto un piccolo malore dopo il té."

"Interessante. Il maggiordomo potrebbe essere il colpevole."

"No, sarebbe troppo facile."

"Le figlie invece?"

"Loro hanno pianto abbastanza, ma hanno anche detto cose molto interessanti riguardanti la cameriera. I signori Colletti hanno promesso alla cameriera che avrebbero fatto anche il suo nome nel testamento. Un giorno videro la cameriera frugare nei cassetti del signor Colletti in cerca di qualcosa. La videro poi estrarre qualcosa come un pezzo di carta, lo lesse e lo depositò nel cassetto. Dopo questo evento la cameriera litigò con i Colletti nell'ufficio del padre. Fecero così tanto baccano che le sorelle li sentirono fino nella loro camera."

"Beh, dunque abbiamo un colpevole."

"Sì, ma per rinchiuderla ci serve una prova schiacciante."

“Scommetto che ha già in mente qualcosa, vero?”

“Esatto.”

Dopo la chiacchierata corsi subito alla villa. Lì non trovai nessuno anche se la porta non era chiusa. Entrai e corsi subito al piano di sotto dove alloggiava la servitù. Di sotto c'era un corridoio e due stanze. Entrai nella prima, la perquisii e scoprii che era del maggiordomo, allora entrai nell'altra stanza e dentro ad un cassetto trovai un bigliettino con scritto sopra:

Viale Lovetti 340 Farmacia Burletti

“Cosa centra...?” pensai.

Feci le mie scoperte e scoprii che in quella farmacia vendevano anche veleno per topi. Chiamai Antonio e gli dissi che avevo la prova. Lui organizzò subito un altro interrogatorio con la cameriera.

“Guardi, andrò subito al punto. Sappiamo che ha ucciso lei i signori Colletti.”

“Ma come potete? Non avete nessun diritto di accusarmi!”

“Negando complica la faccenda.”

“Allora sentiamo, come avrei fatto?”

“So bene che i signori le avevano promesso di fare il suo nome nel testamento. Lei dubitava di loro e allora un giorno le sorelle la videro che frugava nei cassetti del signor Colletti e così lei trovò il testamento lo lesse e non vedendo il suo nome si arrabbiò e finì per litigare con i signori Colletti. Loro negarono tutto e lei si vendicò mettendo loro del veleno per topi nel tè.”

A questo punto la cameriera esplose.

“Loro mi pagavano poco, mi promettevano cose che non esaudivano...” e scoppiò a piangere.

Per un piccolo momento provai un po' di compassione per la cameriera, a quel punto il suo destino era ben chiaro.

“Un'altro caso era concluso.” pensai e bevvi un sorso d'acqua che si trovava sul tavolo.

Giulia Cosma, classe terza, Cattinara

Ricordi

Anno 2054, Vancouver, Canada

Era sabato sera e io stavo guardando un film insieme ai miei figli: Jack e Chiara. Sono entrambi due adolescenti. Sono un'attrice famosa come loro padre, che a causa di una cena di lavoro sarebbe tornato a casa tardi. Stavo pensando che un giorno saremmo potuti andare tutti insieme nella nostra casa in Italia a trovare i miei genitori. Era parecchio tempo che non andavamo a trovarli. Mentre stavo riflettendo sul da farsi, Jack mi interruppe: "Io non ci voglio andare a scuola lunedì".

Lo capivo perfettamente, se solo sapesse quante volte ho detto quella frase in passato! Ero proprio come lui alla sua età, sempre a lamentarmi della scuola anche quando non c'era. A quel punto interruppe i miei pensieri anche Chiara: "Sì, anche io non voglio andare a scuola. Bisogna sempre svegliarsi presto e poi fare sempre i compiti! Così dopo ho poco tempo per uscire con le mie amiche". Anche per quello non li biasimavo, a nessuno piaceva fare i compiti. A quel punto mi venne un'idea, perché non raccontare a Jack e Chiara il periodo di quarantena che abbiamo dovuto subire in terza media? E allora iniziai a raccontare...

Anno 2020, Trieste, Italia

Finalmente era arrivato Carnevale, una delle mie feste preferite! Non vedevo l'ora di passare le giornate in città con le mie amiche a lanciare coriandoli e mangiare dolci.

Il primo giorno di carnevale fu bellissimo! Andammo al molo Audace a farci le foto, comprammo lo zucchero filato, ci lanciavamo i coriandoli addosso e molte altre cose fantastiche. Tutta la città era piena di maschere simpatiche e colorate. Ci eravamo già messe d'accordo per il giorno dopo. Quando tornai a casa ero

stanchissima, perciò andai subito a dormire.

Dopo essermi svegliata mi infilai subito il costume da carnevale, mi truccai e mi pettinai. Ero già pronta ad uscire quando mio papà mi fece un cenno per indicare di fermarmi. A quel punto, visibilmente irritata perché sarei arrivata tardi lo guardai con la mia faccia imbronciata. Lui mi chiese: "Dove stai andando?". Io, parecchio sorpresa per quella domanda gli risposi: "Dove pensi che vada? In città ovviamente, non intendo passare un carnevale chiusa in casa, e poi oggi vado anche a dormire da Zarika". Lui mi guardò e mi disse: "Tu non vai proprio da nessuna parte, non hai letto le notizie? Ci sono dei primi casi di corona virus in Italia! Per adesso tu non vai da nessuna parte". Detto questo se ne andò al lavoro.

Non potevo credere alle mie orecchie. Come poteva farmi una cosa così terribile? Manco che il virus fosse arrivato in Friuli!

Le mie lamentele e le mie proteste continuarono per i giorni seguenti. Finché non venne la notizia che le scuole sarebbero state sospese per un breve tempo a causa di questo virus.

Anno 2054, Vancouver, Canada

"Fortunati voi! Non dovevate andare a scuola! Quanto avrei voluto essere al vostro posto!". Quando ci diedero questa notizia la pensai esattamente come Jack, ma poi...

Anno 2020, Trieste, Italia

Un giorno arrivò la notizia della quarantena. "Nessuno poteva uscire di casa senza un permesso, bisognava rispettare la distanza di un metro, non bisognava abbracciarsi, stringersi le mani ecc."

"In poche parole non si può fare niente di niente" pensai seccata. Ma poi mi ricordai che avevano detto che questa situazione sarebbe durata per un breve periodo. "Un breve periodo senza scuola? Che cosa si poteva desiderare di meglio?"

I giorni si trasformarono in una, poi due e infine tre settimane. Le cose stavano peggiorando, c' erano sempre più malati e morti. Non vedevo i miei amici da tantissimo tempo, certo ci eravamo visti in videochiamata, ma non era la stessa cosa. Mi sembrava incredibile, sentivo addirittura la mancanza della scuola. Mi mancava addormentarmi sul banco durante le ore di storia, mi mancava l'agitazione di noi che ripetevamo prima delle verifiche, mi mancavano le continue interruzioni durante le ore da parte di Federico, Martina Cavotta e Liam, mi mancavano le risate incontrollate con Greta e Zarika... insomma, mi mancava praticamente tutto. Solo grazie a questa esperienza ho capito che in fondo la scuola è bella. Quanti giorni passati a guardare fuori dalla finestra e sperare di uscire, quanti giorni passati a vedere i miei amici non dal vivo, quanti giorni passati a fare compiti che sembravano infiniti, e tutto questo per poi sentire che le cose stavano peggiorando ancora. Quest' anno era l'ultimo anno dove la terza classe di Cattinara sarebbe stata ancora insieme, io quest' anno volevo passarlo con i miei amici, e invece no. Spero che questa situazione finisca presto.

2054 Vancouver, Canada

"In fondo hai ragione, la scuola non è così male, in quale altro posto si possono vedere gli amici praticamente per tutto il giorno?" disse Chiara con un gran sorriso. "Se non andassimo a scuola saremmo di sicuro molto ignoranti e poi, non tutti hanno l'opportunità di andare a scuola, perciò dobbiamo ritenerci fortunati".

Detto questo Jack e Chiara andarono a dormire con un'improvvisa voglia di andare a scuola per imparare e divertirsi con i loro amici. Non dimenticherò mai il periodo della quarantana, non dimenticherò mai tutta la tristezza che mi ha portato, ma sono sicura che mi abbia resa più matura, e spero che questo racconto abbia reso più maturi anche i miei figli.

Martina Cavotta, classe terza, Cattinara

Coronavirus

È una domenica piovosa e sto sul divano a guardare la televisione, mentre mia figlia sta in camera a giocare; apparentemente sembra tutto tranquillo, fino al fatidico: "Mammaaaaaaa!" Vado in camera sua e le chiedo: "Cosa c'è?" Con il tono più dolce possibile. Mia figlia mi risponde: "Possiamo andare al parco a giocare?" Visto che piove, anzi diluvia, le rispondo: "Piccola mia non possiamo andare al parco! Non vedi quanto diluvia? Resta qui a giocare, domani se farà bel tempo andremo al parco" Poi torno in soggiorno. Dopo qualche istante mia figlia compare in soggiorno: "Mamma per favore! Non voglio aspettare domani, mi annoio troppo!" Io per l'ennesima volta rispondo: "Oggi non possiamo uscire, ma se ti annoi posso raccontarti una storia vissuta da me e da tutti i genitori dei tuoi amici". Mia figlia, che adora le storie, e (modestamente) soprattutto le mie, non esita ad accoccolarsi sulle mie ginocchia e ad ascoltare attentamente il mio racconto.

E così inizio a raccontare: "Tutto ebbe inizio nel lontano 2020. Già a dicembre e gennaio di quell'anno si diffuse la notizia che in Cina c'era un virus, chiamato coronavirus o covid19, ma qui in Italia non c'erano ancora contagiati. Per noi ragazzi era una cosa molto lontana e non ne sapevamo molto al riguardo. Era una cosa che non ci immaginavamo minimamente potesse succedere a noi. Ma fu proprio tra i festeggiamenti di carnevale che le cose si complicarono. Le lezioni nelle scuole furono sospese e noi restammo a casa a seguire le notizie molto angosciati. La regione Lombardia aveva un po' di casi invece qui nel FVG non c'era neanche un caso. Pensavamo che non fosse un problema del nostro territorio e non ci aspettavamo neanche che lo diventasse. Come ho già detto... era la domenica di carnevale che tutto si complicò e iniziammo a preoccuparci. La quotidianità stava cambiando. Mi ricordo perfettamente quel giorno. Di domenica sera scoprimmo che le scuole sarebbero rimaste chiuse per una settimana perché in Lombardia e nel Veneto i contagiati da coronavirus stavano aumentando. Io e tut-

ti i ragazzi della mia età eravamo felicissimi di non andare a scuola, ma allo stesso tempo frustrati e arrabbiati di non poter festeggiare il carnevale. A parte questo potevamo fare tutto ciò che facevamo di solito. Tutte piccole cose, che prima ci sembravano scontate e che non apprezzavamo abbastanza. Una settimana dopo scoprimmo di dover rimanere a casa da scuola per un'altra settimana, perché il FVG aveva dei contagiati da coronavirus. Onestamente ero felice di poter restare a casa però non potevo vedere le mie amiche e quindi mi annoiavo un pochino. Ma non sapevo minimamente cosa mi aspettava...poi, prolungarono di un'altra settimana l'assenza da scuola e iniziavo a stufarmi. Non c'è la facevo più a stare a casa, non sapevo più cosa fare. Avevo i compiti da fare, ce li mandavano sui registri elettronici. Ma finiti i compiti non sapevo che fare e pensare che di solito quando andavo a scuola, quasi non avevo tempo libero. Tutta la quotidianità si rovesciò. Ma, come ho detto prima, non sapevamo ancora cosa ci aspettava. Per fortuna potevamo ancora uscire. Dopo un paio di giorni iniziò il peggio: Italia in zona rossa. Scuole chiuse fino al 3 aprile. Non potevamo vedere nessuno. Chi l'avrebbe mai detto solo tre settimane prima? In un batter d'occhio eravamo chiusi in casa e non potevamo andare da nessuna parte. Nel frattempo avevamo compiti sul registro elettronico e lezioni online con i professori e i nostri compagni. Devo ammettere che volevo tornare a scuola, a scuola era decisamente meglio anche se le lezioni online erano un'esperienza interessante. Fino a che non potevamo uscire di casa, a eccezione per lavori autocertificati o per fare la spesa di prodotti alimentari o per far uscire il cane o per comprare cose indispensabili per animali. Non potevamo andare in un'altra nazione e neanche fuori dal comune. Tutto era assurdo. Tutti stavamo impazzendo, a casa era un delirio. La nostra giornata si ribaltò completamente, e dire che ci annoiavamo era dire niente. Tutti erano convinti che non saremmo tornati a scuola e alla normalità il 3 aprile alcuni pensavano che saremmo tornati a scuola appena a settembre. Io quell'anno facevo la terza media ed ero abbastanza preoccupata per gli esami. Le lezioni online non erano come parlare dal vivo con i professori e non sapevamo come si

sarebbero svolti gli esami. Inoltre se non tornavamo a scuola entro settembre, non sarei mai più stata in classe con la maggior parte dei compagni e con alcuni di loro andavo a scuola dalla prima elementare e mi stavano veramente a cuore. Sapevo che l'anno successivo non li avrei visti in classe e questo mi rattristava. Poi successe che..." Mi fermai, ricordandomi che era ora di cena e che la storia aveva bisogno di un po' di suspense e perciò dissi: "E ora vado a mettere a tavola la cena, se farai la brava domani finirò la storia sul coronavirus" Mia figlia mi guardò con uno sguardo triste: "Dai mamma, per favore! Non vedo l'ora di scoprire come finisce! Per favoreeee" lo, che tatticamente volevo mantenere la suspense per il giorno dopo e qualcosa da fare in caso di pioggia, ripetei: "Vatti a lavare le mani che tra poco mangiamo e se fai la brava dopo cena c'è il dolce!" Mia figlia non esitò e si andò a lavare le mani, il giorno dopo le avrei svelato il seguito della storia sul coronavirus, virus che ha completamente ribaltato tutto e ci fece capire l'importanza delle piccole cose. Per quanto il coronavirus era stata una pandemia tragica, al giorno d'oggi sarebbe bello che i giovani capissero come avevamo capito noi l'importanza delle piccole cose, come uscire di casa e poter incontrare le persone a cui teniamo e abbracciarle o la semplice possibilità di vivere liberi...

Tretješolci z odhajajočo neutrudno predsednico Združenja staršev na Katinari Sabrino Bandi, januar 2020

Giulia Calabrese, classe terza, Cattinara

La venditrice ambulante

Devo muovermi se voglio arrivare in tempo. Devo veramente muovermi... Corro fuori di casa come se fossi Flash. Sono in ritardo sono in ritardo... All'ultimo gradino inciampo. Dannazione! Cado e sbatto il fianco per terra. Perché tutte a me? "Perché sei un'idiota". Grazie coscienza. Grazie mille.

Riprendo a correre verso la piazza. Arrivata in piazza mi guardo intorno e non è ancora arrivato nessuno. Bene! Non solo non sono in ritardo, sono addirittura in anticipo. Miracolo! Succede sì e no una volta ogni morte di papa.

Mi si avvicina una ragazza. Ha la pelle scura, i capelli ricci e neri. Ha gli occhi talmente scuri da sembrare quasi neri. Ha con sé libri, braccialetti, collane, piccoli e classici oggettini inutili. Mi chiede: "Vu' cumprà?". "No grazie" rispondo. Lei continua: "Vu' cumprà?". "No grazie" ripeto. Me lo chiede di nuovo, di nuovo, di nuovo e di nuovo. Alla milionesima volta sbotto: "No! Non vo' cumprà! Non vo' cumprà un bel niente! Adesso togliti di torno che ho di meglio da fare che parlare con te!". Lei mi guarda con serietà e poi dice: "Vu' cumprà?". In quel momento non posso fare altro che ridere. Poi sorrido e le dico: "Va bene, dammi quello." dico indicando un braccialetto blu. Lei sorride e me lo porge. Tiro fuori il portafogli e le tendo cinque euro. Non mi interessa quanto costa realmente il braccialetto. Che si tenga pure tutti soldi. Molto probabilmente ne ha più bisogno di me. Lei fa per tirare fuori un borsellino e darmi il resto me le dico di tenersi tutti i soldi. Lei non ascolta, vuole darmi il resto ma io insisto. Non morirò per quei pochi soldi che mi deve di resto. "Come ti chiami?" le chiedo per fare conversazione. Lei risponde "Isabel". "Che bel nome" le dico. Lo penso sul serio. "Da dove vieni?" continuo io. Lei si guarda le scarpe che sembrano essere diventate un affascinante oggetto degno di grandi attenzioni. "Da dove vieni?" le ripeto. Continua a fissare le scarpe. "Non lo dico a nessuno." dico per tranquillizzarla. La sua voce è poco

più di un sussurro e se non fossi così vicina non la sentirei: "Nigeria". Non vedo cosa ci sia di così segreto. Poi faccio due più due e capisco. Lei non dovrebbe essere qui. Lei dovrebbe essere ancora in Nigeria. Lei è qui illegalmente. Lei è un'immigrata "Cosa ti è successo?". So perfettamente che non sono fatti miei ma la curiosità è troppa. Sono sempre stata curiosa. Non mi sono mai bastate risposte superficiali. Volevo, e voglio tuttora, sapere sempre tutto.

"Mi maltrattavano," dice "i miei genitori intendo. Sono la più piccola di quattordici fratelli e l'unica ragazza. Mi hanno sempre ritenuta debole perché ero la più mingherlina, la più piccola e una ragazza. Mio padre mi picchiava. Mia madre mi urlava contro. Quasi tutti i miei fratelli più grandi mi prendevano in giro e ridevano di me. I miei due fratelli più grandi invece no. Loro mi volevano bene e gli dispiaceva per me. Noi non avevamo soldi, facevamo la fame. Così i miei genitori mi davano da mangiare raramente. I più grandi ricevevano di più, perché erano i più utili per guadagnare denaro. Denaro che i miei genitori poi spendevano in droghe, sigarette e alcool. I miei due fratelli più grandi dividevano i loro pasti con me, di nascosto ai miei genitori." Vedo che gli occhi le diventano lucidi, sta per piangere. "Un giorno hanno deciso di scappare. Solo loro due. Ma volevano portarmi con sé. Permettermi di avere una vita migliore in un altro paese. Uno privo di povertà, dove poter vivere bene. Avevano venti e diciotto anni i miei fratelli. Hanno ancora venti e diciotto anni. Ma non so dove siano. Ci avevano separati al confine e non li ho più visti da allora. Spero davvero che stiano bene. Lo spero con tutto il cuore. Mi mancano tanto sai? Sono le uniche persone che mi abbiano mai voluto bene veramente. Le uniche che ci abbiano mai tenuto a me. Li vorrei qui, ora, per poter essere felici insieme in questo paese così lontano da casa. Forse qui riusciremo a dimenticarci di droghe, alcool, sigarette, violenza, crudeltà, povertà, dimenticarci di tutto. Ma solo se siamo insieme." La vedo piangere e non so cosa fare. Non so mai cosa fare quando una persona piange. Non posso dirle di capirla perché

non è vero e lo sa anche lei. Non potrei mai capire tutte quelle persone con un triste o tragico passato, perché non ho mai provato nulla del genere. Io consideravo la mia vita una schifezza, ma a confronto con la sua la mia cos'è? Un paradiso eterno. Così faccio l'unica cosa che mi viene in mente. La abbraccio. Lei continua a piangere così tiro fuori un pacchetto di fazzoletti di marca Tempo. Se fossi con le mie amiche lancerei il pacchetto in aria urlando: "Il tempo vola!", ma ora non mi sembra proprio il caso. Non con una ragazza con un passato traumatico che piange davanti a me. No, non è decisamente il caso. Quando si è calmata riprendiamo a parlare del più e del meno. Ho scoperto che ha un telefono, regalatole dal centro che si occupa dei migranti. Ci scambiamo i numeri così da rimanere in contatto e parlare ancora. Mi è simpatica. Alla fine ci siamo allontanate dalla piazza e mi sono completamente dimenticata dell'appuntamento con le mie amiche. Meglio così non avevo voglia di andarci.

Precisamente una settimana fa ho conosciuto Isabel. Ci scriviamo ogni giorno ed è davvero divertente. Ad un certo punto mi arriva un messaggio. Lo guardo ed è da parte di Isabel. Lo leggo e sorrido. Non posso fare altro sono davvero felice per lei. Ne ha passate tante, se lo merita. Merita la felicità. Ho un sorriso a trentadue denti, un sorriso da ebete. Ma paragonato al suo il mio è niente. Lo so che starà sorridendo. Perché le è successa una cosa fantastica e non può non sorridere. Il messaggio diceva: "Sono qui. I miei due fratelli più grandi sono qui. Ora possiamo essere felici tutti e tre assieme."

*1. in 2. razred pri Svetem Ivanu**Veronika Bello, 1. razred***Pomlad**

Pomlad, ko prideš, se veselim.
 Pomlad, pod tvojimi žarki se rada sončim.
 Pomlad, naravo spremeniš.
 Pomlad, moje želvice prebudiš.
 Pomlad, ptice pri petju vodiš.
 Pomlad, zimske napake sodiš
 Pomlad, tvoji dolgi dnevi obkrožijo Svet.
 Pomlad, tvoja moč je vsedojet.

*Stefania Fabris, 1. razred***Zvezda**

Zvezda, zvezdica, ki na nebu goriš,
 zvezda, zvezdica, ki noč posvetliš,
 zvezda, zvezdica, ki se z Luno igraš,
 zvezda, zvezdica, ki v nebo skakljaš,
 zvezda, zvezdica, ki ves svet je vaš,
 zvezda, zvezdica, ki nikoli se ne zbudiš,
 zvezda, zvezdica, ki nikoli se ne zgubiš.

*Samuel Piscanc, 2. . razred***Pesem Zemlji**

Zemlja, svet življenja,
Edinost veselja,
Modra od morja in zelena od trav,
Ledena na kapi in topla v srcu iz samega ognja
Je lebdeča v tišini, kot obešena na žerjav,
In z vsem cvetjem, kar je, kraljica lepega vonja.

Negujemo jo za kasneje onesnaževati
Amputiramo ji živalstvo in požigamo gozdove, od nekdej pa
vanjo smo začeli celo kopati,
Šivano atmosfero na šive delimo kruto,
Elegantno zato bomo na nosu nosili ruto,
Morja in ostalo, tudi to onesnažujemo,
Ummo za nič na tak način proti izumrtju potujemo.

Svet človeka,
Vrteč se okoli sebe in sonca, naše luči,
Edinstveni, ga ni na pretek
Ta svet, ki s potresi in poplavami nas muči,
Uran za smrt in voda življenja.

Martin Kits, 2. razred

Akrostih

Sonce sije, pomlad je prišla,
Mi pa zaprti smo doma.
Oh, kako mi je dolgčas!

Doma sem več kot mesec dni, to me prav nič ne veseli.
Oče me krega, mama teži ...
Mlajši brat pa z mano drži!
A ko virus gre mimo, mi na počitnice že hitimo.

Sara Michelazzi, 1. razred

Kralj tega časa je
Od Kitajske do Velike Britanije.
Rodil se je, kdo ve kje,
Onjem vsi govore,
Na televiziji vsak dan je,

Asteroidi tudi o njem vedo.

V internetu vsak dan novice o njem nove so

In mi učenci šolo pogrešamo.

Razredi prazni zdaj so vsi,

Upanje v nas vedno živi,

Sanjamo, da se bomo spet srečali.

Alan Abascia , 1. razred

DNEVNIK

Sv. Ivan, 23. marca 2020

Danes sem vstal in sem pomislil: "Kdaj se bo končala ta stvar ali se bo sploh končala?"

Ali bom lahko spet šel hodit v hrib skupaj z mojimi prijatelji?"

Vsak dan je bolj težak, čeprav sem jaz precej srečen, ker imam vrt. A potem pomislim na vse ljudi, ki umirajo in pomislim tudi na zdravnike, ki vsak dan delajo, da bi rešili vse ljudi- naslednike zemlje.

Ampak potem pomislim, da smo močni in da bomo tudi tokrat zmagali,

ne samo Italija, ampak cel svet, ki se bori proti temu virusu.

Zato zdaj, kot nikoli prej, moramo biti pogumni in si pomagati, združeni. Pomembno je, da vsak človek in otrok, vsak od nas opravi svojo nalogo, tudi če se ne zdi pomembna; vsak Italijan, Slovenec, vsak človek na tem svetu, če opravlja svojo nalogo, bo pripomogel premagati tudi ta izziv.

Luka Biancuzzi, 1. razred

18. 3. 2020

Dragi dnevnik!

Končno malo miru! Danes je sobota, pa me je mama kljub temu vrgla iz postelje že ob osmih. In potem naloge, naloge, naloge ... Celo dopoldne. Saj veš, dnevnik, koronavirus, pa te stvari. Nič ne rečem, od začetka je bilo zabavno: jaz sem spal doma in se zabaval; medtem ko sta moja brata morala v šolo (v Sloveniji je bilo takrat še »tutto tranquillo«).

Zdaj pa tole! Prepovedali so nam hoditi ven, zaprli so bare, skoraj vse trgovine; nikamor ne smemo. In kar je najhuje, je to, da se ne morem srečati z mojima bratoma in tudi ne vem, kdaj se bomo lahko videli. Včeraj je tudi Slovenija uvedla zaščitne ukrepe in tudi »zaprla« svoje meje. Še dobro, da sta bili mama in teta prebrisani in jo je teta še pravočasno »popihala« na njun dom v Postojno. In dobro je tudi, da so izumili internet; tako smo se vsaj za nekaj trenutkov lahko videli preko video povezave. Po drugi strani pa ni tako v redu, saj so se lahko profesorji organizirali in nas vsak dan zasujejo z novimi nalogami. Toliko jih je, da niti v soboto nimam miru.

Dostikrat razmišljam, zakaj se je ta bolezen razširila tako hitro in tako daleč. Žalosten sem, ker moram veliko delati doma za šolo; žalosten, ker se ne morem videti z bratoma in s sošolci; žalosten, ker toliko ljudi trpi in umira. Mislim tudi na zdravnike in medicinske sestre, ki jim je hudo, in na njihove otroke, ki ne morejo imeti staršev doma.

Naveličan sem, ker mi moja mama kar naprej »lomi škatle« s temi nalogami, papi (dan in noč zaprt v tisti sobici pri računalniku s svojimi nalogami in učenci) pa pravi: »En lep škandal, ta stvar!« Zdaj grem spat. Upam, da bo jutri sonce. Ko je sonce, je vse lepše.

Luna Martucci, 2. razred

Trst, 18.3.2020

Dragi dnevnik,

minilo je že skoraj mesec dni, odkar me ni v šoli. Kriv za to je tako imenovani "koronavirus". Sprašujem se, kako je mogoče, da je nastala taka epidemija. To je zame in za vse ljudi zastrašujoče, saj ne vem, kdaj se bo to vse skupaj končalo.

Odkar sem doma, ne smem iz hiše, ker bi bilo zelo nevarno za moje zdravje. Po drugi strani pa mi je všeč, ker preživljam več časa s svojo družino. Vsak večer se igramo razne družinske igrice in se zabavamo. Skoraj vsak dan do 18. ure delam naloge, ki mi jih pošiljajo profesorji preko spletne učilnice. Zanimivo je imeti spletno učilnico in si dopisovati s profesorji in profesorjicami in opravljati naloge po spletu, včasih je tudi zabavno.

Upam, da se bo to obdobje kmalu končalo in da se bomo vsi skupaj spet srečali v šoli. Pogrešam nekatere prijateljice, s katerimi sem se dnevno videvala, pogrešam avtobus, s katerim sem se vozila domov in pogrešam odbojko, moj najljubši sport. Prej sem trenirala trikrat na teden.

Mislim, da je tudi sedaj življenje res lepo, samo ceniti ga moramo!

Samuel Piščanc, 2. razred

Petek, 13. marec 2020

Dragi dnevnik,

viroza "CoVid19" ali kot ga tukaj imenujemo "korona-virus" je popolnoma spremenil življenje cele Italije.

Viroza se je kot megla razširila od Kitajske do Srednje Italije in

počasi tudi na jug in sever. Ta megla ni še tako gosta v naših krajih, ampak počasi, počasi ... Najprej nam je samo podaljšala počitnice, potem spremenila realno šolo v virtualno, omejila prostor gibanja, zasedla večino televizijskih programov in namesto njih so zdaj samo opozorila in obvestila o koronavirusu. V premorih je vedno več reklam - navodil, kako naj se vedemo in naj ostanemo doma.

Zapirajo trgovine in cerkev je prazna. Na začetku se je vse zdelo kar prijetno, ampak zdaj se hočem vrniti v šolo čim prej. Vsak dan mi profesorji naložijo toliko nalog, da nimam niti sekunde prostega časa, delam od jutra do večera.

Zjutraj vstanem, pojem zajtrk in tečem prižgat računalnik, premor imam samo za malico, kosilo, večerjo in telovadbo. Nimam niti dostopa do mobitela, ker to naj bi bila šola!

Za vikend bom moral dosti več delati kot po navadi, ker sem v rahli zamudi z nalogami in nisem še niti »prebavil« vaje matematike in geometrije, ko je že prišla nova naloga.

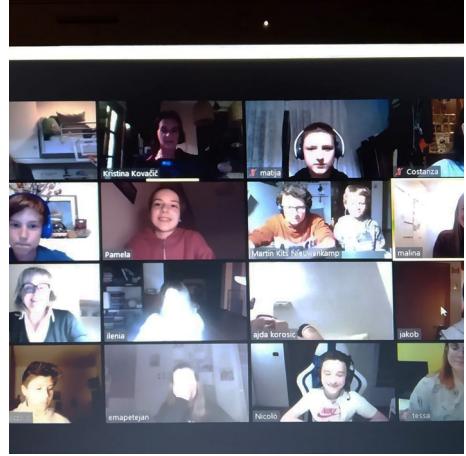
Po mnenju strokovnjaka, če bomo uspeli ustaviti vsaj 70% stikov, ki jih imamo z okuženimi, bomo uspeli premagati virozo šele na koncu šolskega leta.

Upam, da se to obdobje čim prej konča, predvsem zato, ker ne smem k nonotom.

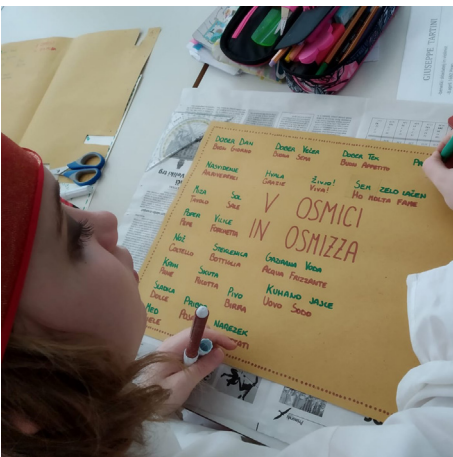
Za danes je to vse. Zdaj pa grem, čaka me »TELOVADBA ZA ZDRAVJE«.

Kulturno društvo Škamperle pri Svetem Ivanu, pravljice so očarale najmlajše

Svetovni dan knjige, Mednarodna noč knjige, 23. aprila 2020

Pust 2020, Projekt Vidna slovenščina, priprava dvojezičnih pogrinjkov

Flavtisti na matični šoli

RAZNE SLIKE

Dobrodelna akcija Podarim ti igračo, srečanje z malčki iz občinskih jasli Bosco magico, januar 2020

Šolski orkester na matični šoli

Koper, Cankarjevo tekmovanje za srebrno priznanje, januar 2020

Božični izlet v Ljubljano, obisk studia RTV Slovenija, december 2019

PETRA ŠTRAJN

Življenje

*Življenje je dar,
daje ti veselje,
ne more ga kupiti denar,
izpolnjuje tvoje želje.*

*Lahek kot zrak,
tanek kot zvok,
kot mehak oblak
in priden otrok.*

*Življenje je prijateljstvo,
lepo in veselo,
a tudi sovraštvo,
proti kateremu ti ne bo uspelo.*

*Življenje je vrtiljak,
nikoli se ne umiri,
a kadar si šibak,
se hitro sprosti.*

PETRA ŠTRAJN

Dvogovor med mano in življenjem

JAZ: Kaj delaš tam? Zakaj si tako žalosten?

ŽIVLJENJE: Udaril sem se, tukaj, na prstu!

JAZ: Tudi mene zelo boli prst.

ŽIVLJENJE: Ne najdem razkužila, zato sem tako žalostno.

JAZ: Vem, kje je razkužilo, pridi!

RAZMIŠLJANJA O ŽIVLJENJU

Življenje in jaz in prideva do velike in temne omare ...

JAZ: Tu notri je.

ŽIVLJENJE: Mene pa je zelo strah ...

JAZ: Tudi mene, ta omara precej straši, a vsak mora prej ali potem premagati svoje največje strahove ... na primer moj največji strah je globina, in tvoj?

ŽIVLJENJE: Nočem povedati ...

JAZ: Zaupaj mi, nikomur ne bom izdala.

ŽIVLJENJE: No prav ... moj največji strah sta ... tišina in tema.

JAZ: Sedaj pa vzameva to razkužilo in nama bo gotovo bolje!

ŽIVLJENJE: Ja, pa dajmo!

SPOROČILO ZGODBE je, da so vse rane življenja lahko skrite.

THOMAS RICHTER

Zdravi kot ribe

To sta moji ribi Nemo in Sky. Imata manj kot eno leto. Kupil mi ju je oče za darilo, ker sem izdelal razred. Vsak dan jima dam jesti in jima zamenjam vodo. Včasih ju gledam, ko se igrata, se vrtita, se lovita ... njuno življenje je precej zanimivo. Ko mi mama ali oče kričita, opazujem ribi in si mislim, kako preprosto je njuno življenje, predvsem v tej krizi koronavirusa. Za njiju karantena ni velik problem, ker sta sami in vedno plavata v akvariju. Sedaj, ko sem veliko časa doma, ju opazujem in si mislim, kaj se dogaja v njihovih možganih.

Ko moram pisati naloge, ju opazujem in večkrat mi dajeta navdih. Brez njiju ne bi nikoli delal tolikih stvari. Rad skrbim za njiju, hotel sem jima celo kupiti večji akvariji s temperaturo in z lučko.

Sedaj, ko je ta kriza, sem jima kupil dve pločevinki hrane tako, da tudi oni dve ne trpita. Ko sem ju kupil, sem takoj pomislil, da se je moje življenje malo izboljšalo z njuno prisotnostjo, ker nisem nikoli imel hišnih ljubljencev. Zelo sem vesel z njima, vsaj v tem koronačasu, ko moram ostati doma. In upam, da se bomo zopet vrnil v vsakdanje življenje.

Važno je, da ostanemo zdravi kot ribe!

NINA HLEB 25.5.2020

PISMO NAŠIM PRIJATELJEM IZ TRSTA

Pozdrav vsem!

Najprej vam povem, da zelo upam, da boste čim prej imeli spet normalne razmere, ker to je zelo naporno. Zame ste veliki heroji, saj jaz ne bi tako preživela. Pri nam ni bilo tako hudo, zunaj smo lahko bili kjerkoli in dolgo, vendar v svoji občini ter samo s svojo družino. Sedaj lahko potujemo po celi Sloveniji, kar je super. Ta teden smo pa mi devetošolci šli nazaj v šolo. Dejansko je zelo fajn po dolgem času imeti pouk v šoli in videti svoje sošolce oziroma prijatelje.

Nekje na sredini karantene so se meni že začeli treningi. Sicer v manjših skupinah, vendar kot vedno, precej naporni. Ampak je super, ker se ti vsaj nekaj dogaja in nisi cel dan zaprt doma. Saj 24 ur na dan pa tudi ne moreš preživeti z družino. Rabiš neke nove energije in jaz jo vedno znova dobivam s športom. Upam, da se vi tudi ukvarjate kaj s športom v tej karanteni in poskušate nekaj novega. Jaz sem se v teh 9 ali 10 tednih, ne vem več, naučila likati, kar je napredek zame.

Drugače pa upam, da ste vsi v redu in še zdržite do konec epidemije. Pri nam so sprejeli nekaj, da je ni več in to je odlično, a ukrepi ostajajo enaki. Umivati si roke, varnostna razdalja, nositi maske ...

Mogoče pa se v prihodnosti še vidimo kaj. Bilo bi odlično, saj vas že zelo pogrešam in hočem malo druženja z vami! Ostanite zdravi pa nasmejani!

Nina

LAURA ABRAHAM 22.5.2020

POZDRAVLJENI!

Tudi pri nas so šole zaprte in se še ne smemo družiti. V ponedeljek gremo že v šolo (samo devetošolci), vendar bo drugače, kot pa je bilo prej. Čeprav ne bo valete, NPZ-jev in bo drugačen zaključek osnovne šole, kot smo si ga predstavljali, je vseeno fajn, da gremo nazaj v šolo. Vsaj nekaj časa bomo s sošolci. Pa tudi jaz pogrešam zunanji svet, malo je že dolgočasno, ko se šolamo sami, od doma. Težje si je razložiti novo snov, vendar je super, da ne pišemo testov in pridobivamo ocene na drugačen način. Že postaja toplo, zato bomo kmalu lahko odšli na morje. Pa seveda ne v tujino, ampak v slovenske obmorske kraje. Res škoda, da se letos ne bomo videli, bomo pa poskusili urediti za drugo leto, če ne prej. Težko si je predstavljati, v kakšnih razmerah živite vi, vendar upam, da ni prehudo. Vesela sem bila, ko sem prejela pisma na mail. Tudi vaši drugi gostitelji so bili najbrž veseli, ko so jih prejeli. Posebej pozdravljam Teodoro. Videla sem, da ti pisma nisi napisala, pa upam da boš to prebrala. Kako se imaš? Pozdravljam pa tudi Petro, Sebastiana in ostale. Upam, da vam ni prehudo v karanteni. Jaz imam zdaj veliko več časa za družino, pa tudi kaj okoli hiše postorim, za šolo pa delam zvečer. Večino konferenc za fiziko zamudim, nekaterih pa sem se udeležila. Kako pa vi? Se udeležite vseh konferenc? Ali raje spite bolj dolgo? Lep pozdrav iz Slovenj Gradca,

Laura

MAŠA GRM 25. 4. 2020

PISMO PRIJATELJU IZ TRSTA

Hej Sebastiano !

V Slovenj Gradcu je prav super, končno smo se lahko vrnili nazaj v šole po skoraj treh mescih. Lahko se že družimo in hodimo skupaj ven saj so nam sprostili ukrepe. Upam, da boste tudi vi kmalu lahko šli ven in se spet družili saj vem kako hudo je, ko se ne smeš družiti s prijatelji. V šoli so strogi ukrepi in moramo sedeti ali stati več kot 1 meter narazen za svojo varnost. Tudi mi smo imeli šolo prek spleta in je bilo še kar zanimivo, ampak ne tako kot je bilo v šoli. Razdelili so nas v tri skupine (mešana razreda A in B) v vsakem razredu je po 14-15 učencev. Upam, da se še kaj vidimo in pozabavamo, kot smo se takrat! Zelo vas že pogrešamo in smo bili navdušeni, ko smo izvedeli, da ste nam pisali. Moja družina se ima super in smo vsi živi in zdravi! Vsi te pozdravljajo nazaj in upajo, da se imaš vsaj malo lepo v tej karanteni ... Leon ti pošilja pozdrave nazaj in te tudi že zelo pogreša! Upam, da ste ti in tvoja družina v redu pozdravi jih vse! Mogoče se pa še vidimo kmalu ...!

Lep pozdrav

Maša, Leon in ostala družina

TIA KARNER

PISMO PRIJATELJEM IZ ITALIJE:

Draga Matilde in vsi ostali! Kako ste kaj? Slišala sem, da ste imeli v Italiji še večje težave kot so bile pri nas zaradi virusa. Pri nas v Slovenj Gradcu se je življenje zadnja dva meseca popolnoma ustavilo, toda zdaj je vse že veliko bolje. Še vedno nismo šli v šolo, šli so le 1., 2., 3. in 9. razredi, toda zdaj povsod krožijo govornice, da bomo v šolo šli tudi mi. To se mi ne zdi tako slabo, saj že močno pogrešam prijatelje. Saj veste, govorjenje po videoklicu ni enako kot v živo.

Upam, da ste vsi dobro in da se bomo kmalu spet srečali. Super bi bilo, če bi lahko mi prišli k vam ali pa obratno, ko se zadeve glede virusa pomirijo.

Imejte se kolikor je mogoče lepo, Tia Karner, 7.b

Okoljska vzgoja - Ekodelavnica na Katinari,
14. novembra 2019

Slovenj Gradec, 22. 5. 2020

Dragi prijatelji iz Trsta!

Tudi jaz vas že vse zelo pogrešam. Upam, da se bomo nekega dne v prihodnosti lahko ponovno videli, saj bo naslednje leto težje, ker gremo mi v srednje šole in ne bomo več skupaj.

Karanteno sem preživela bolj težko, ker sem pogrešala ljudi, ki so mi blizu. Omejitve pri nas niso bile tako stroge, kot pri vas. Ves čas med karanteno sem lahko hodila na sprehod, a le sama ali pa z družino. Drugače sem se večino časa držala doma. Najbolj motila me je prepoved gibanja med občinami. Ko so se ukrepi pri nas bolj sprostili, sem lahko šla ven s prijatelji in k fantu. Zdaj so vsi ukrepi sproščeni. V trgovinah še moramo nositi maske. Gibamo pa se lahko, kot pred karanteno, in družimo med seboj. Poleg tega pa se naslednji ponedeljek žal vračamo za tri tedne v šolo.

Po poročilih sem veliko poslušala o ukrepih v Italiji. Ko sem prebrala vaša pisma, sem ugotovila, da jaz v bistvu nisem tako trpela, saj so bili ukrepi pri vas veliko strožji in si tega ne morem predstavljati.

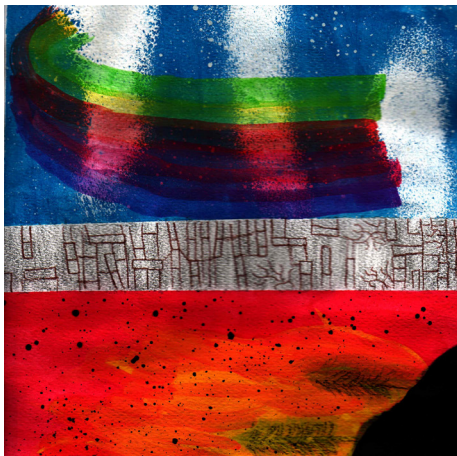
Marko, da ti odgovorim na tvoje vprašanje. Ja med karanteno sem tudi jahala tako, da tu ni bilo problema. Kaj pa ti? Kako je z nogo? Si še dolgo ležal? Odpíšeš mi lahko tudi na instagramu.

Želim vam vse dobro,

Larisa

Tommaso Talpo, 2. razred

Miriam Lapel, 1. razred

Luna Martucci, 2. razred

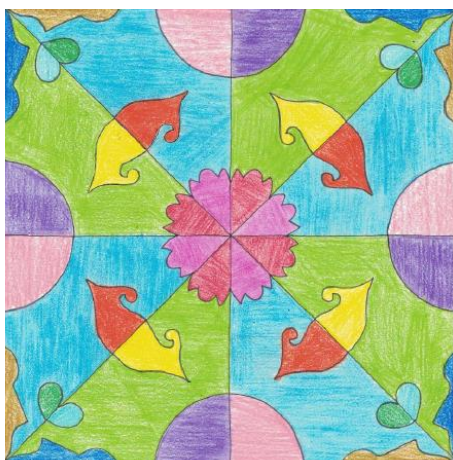
Martin Kits Nieuwenkam,
2. razred

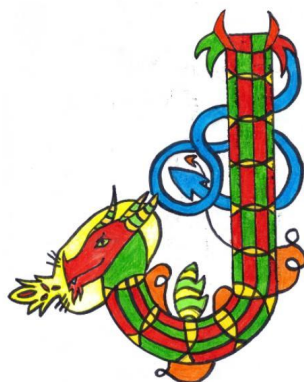
Lara Orlando Orlament,
1. razred

Ajda Korošič, 2. razred

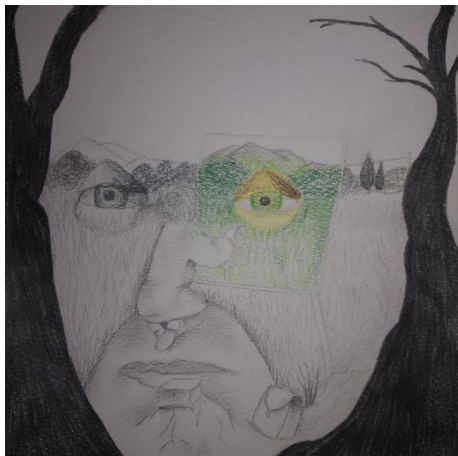
Stefania Fabris, 1. razred

Costanza Capovilla, 2. razred

Laura Bonivento, 3. razred

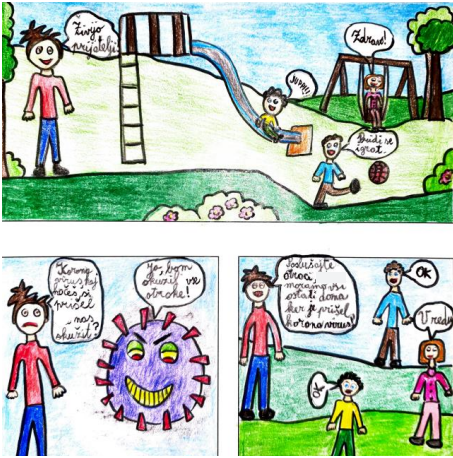
Anna Sincovich, 3. razred

Alice Fragiaco, 2. razred

Aisha Calligaris, 3. razred

Emanuele Cappellini, 1. razred

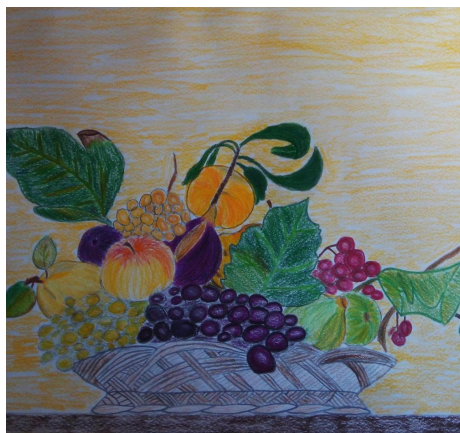
Giulia Cosma, 3. razred

Yara Manasreht, 3. razred

Sara Mosetti, 3. razred

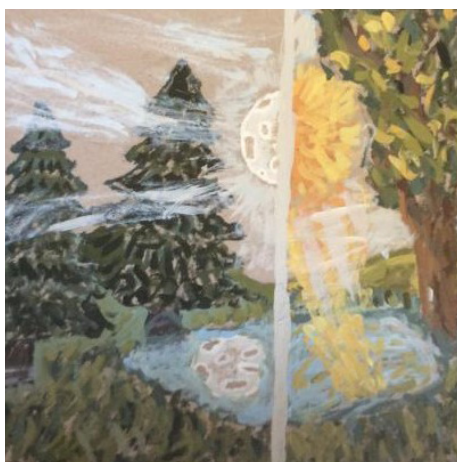
Erik Piščanc, 3. razred

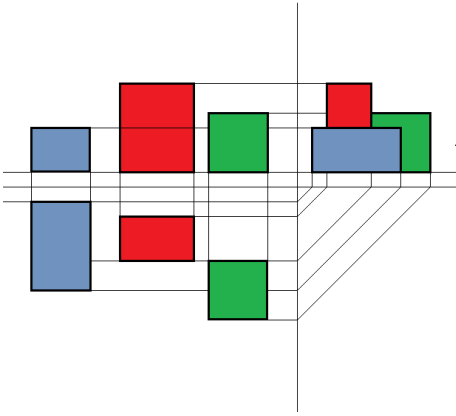
Nina Pecorari, 3. razred

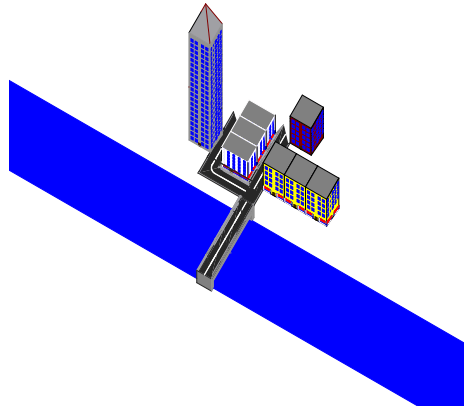
Petra Štrajn, 2. razred

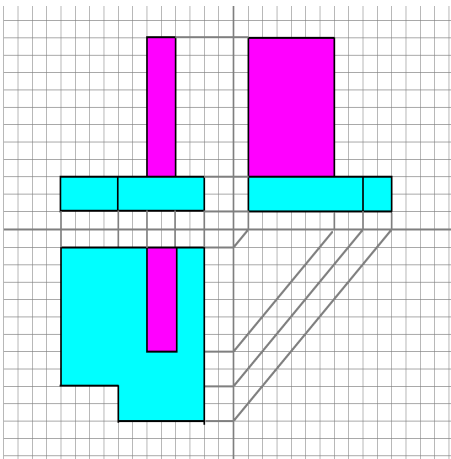
Ariana Sedmak, 1. razred

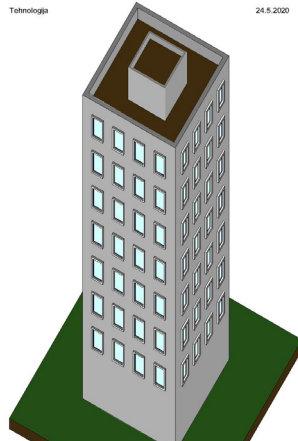
Sara Čok

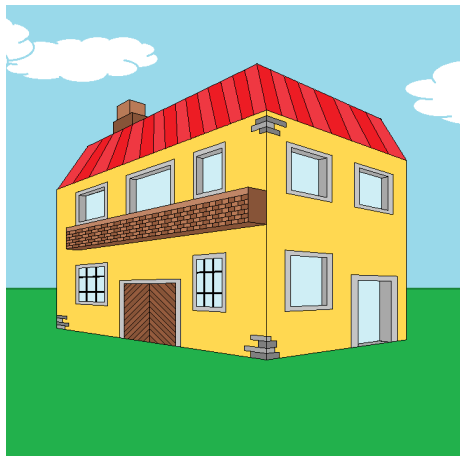
Samuel Piščanc

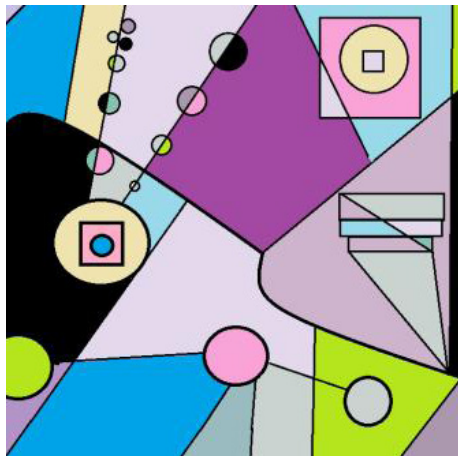
Sara Michelazzi

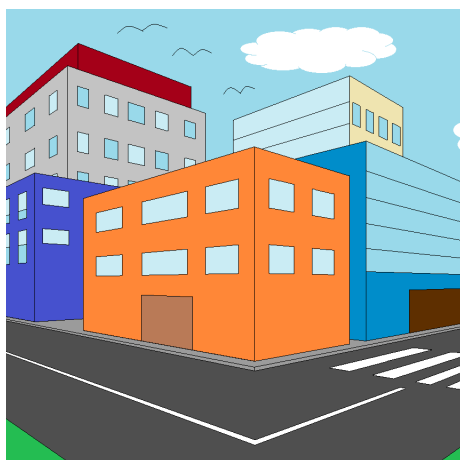
Sebastiano Lovrencic

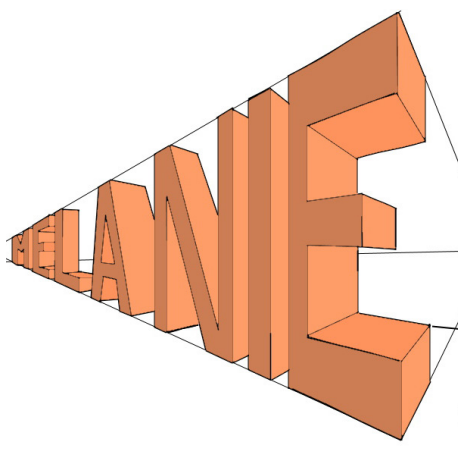
Meta Peric

Magdala Svetina

Meta Peric

Melanie Imperia

Posebna spletna izdaja, ki je zaradi koronarazmer nastala med poukom na daljavo.

Zbrala **Kristina Kovačič**

Mentorji: Lara Černic, Silvia Di Marino, Marko Ferluga, Silvana Glavic, Daniela Guglielmi, Elizabeta Kralj, Miha Pečar, Magda Samec, Sanja Širec in Giuliana Sosič.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim učenkam in učencem ter njihovim mentorjem.

Posebna zahvala gre:

- prof. **Duši Gabrijelčič** za jezikovni pregled
- **Damirju Terčonu**, bivšemu učencu matične šole ter dijaku tretjega letnika na Zavodu J. Stefana - Smer grafika in dizajn, za grafično postavitev in ureditev spletne izdaje glasila.